

TYT.3APA3 HERE.NOW

HOTSPOT
CULTURAL

BRD

GROUPE SOCIÉTÉ GÉNÉRALE

13.04 – 09.05.2022

AICI.ACUM / TUT.ЗАРАЗ / HERE.NOW

Proiectul AICI.ACUM a fost inițiat la finalul primului an de pandemie, în 2020 într-un context care ne-a bulversat tuturor viețile și activitatea.

AICI.ACUM reunea la invitația a trei curatori din trei domenii culturale diferite (arte vizuale, cinema și muzică) un grup de artiști tineri aflați la începutul carierei lor. AICI.ACUM a fost gândit de la bun început nu ca o simplă expunere a unor lucrări ci ca un spațiu de dialog în care curator și artiști se chestionau reciproc legat de felul în care arta contemporană privită din domeniul fiecăruia de activitate are sau nu o relevanță față de evoluția și problemele sociale, despre felul în care un tânăr profesionist din domeniul culturii mai are (sau nu) așteptări din partea comunității din care urmează să facă parte.

Nu în ultimul rând și deloc neintenționat, datele de deschidere și închidere ale primei ediții AICI.ACUM au fost 1 decembrie – ziua națională a României și 15 ianuarie - ziua Culturii Naționale, două sărbători oficiale care în contextul actual pot ridica multe semne de întrebare față de criza naționalismului și festivismul celebrărilor unei culturi naționale care își distruge cu bună știință patrimoniul și ignoră cultura contemporană – cultura tinerei generații.

Pentru ediția din 2022 a proiectului AICI.ACUM începutul războiului din Ucraina a devenit o problemă pe care nu avem cum să o ignorăm și căreia am simțit nevoia să îi alăturăm acest titlu ca un gest de solidaritate și reacție la situația în care se află populația unei țări. Împreună cu cei trei curatori invitați am decis să transformăm momentul AICI.ACUM într-un manifest realizat cu participarea a șase artiști ucrainieni.

În expoziția AICI.ACUM de la Rezidența BRD Scena9 spațiul de expunere devine un spațiu statement în care artiștii sunt prezenți dar lucrările lor nu au cum să fie prezente. Contextul momentului AICI.ACUM anulează importanța expunerii, expoziției construite pe criteriile estetice în care contemplarea operelor și subtilitatea mesajului artistic sunt așteptate de către public și atent construite în colaborarea unui curator cu un artist.

AICI.CUM. Impune cu celeritate necesitatea dialogului, comunicarea și transmiterea unui mesaj comun al comunității artistice și marcarea acestui moment a cărui finalitate nu o cunoaștem dar pe care sperăm că îl vom depăși împreună cu bine.

Проект HERE.NOW був започаткований у 2020 році, наприкінці першої пандемії, в контексті, який перевернув все наше життя та роботу. На запрошення трьох кураторів із трьох різних культурних сфер (візуальне мистецтво, кіно та музика) HERE.NOW зібрав групу молодих художників на світанку своєї кар'єри. З самого початку HERE.NOW створювався не як проста виставка художніх робіт, а як простір для діалогу, в якому куратор і художники взаємно запитували один одного про те, наскільки сучасне мистецтво було відповідним до еволюції та проблем суспільства і чи молоді діячі культури все ще мають очікування від спільноти, до якої збираються приєднатися (або щодо того, як вони відмовилися від цих очікувань).

Не в останню чергу, і цілком навмисно, датами відкриття та закриття першого випуску HERE.NOW були 1 грудня - Національний день Румунії - і 15 січня - День національної культури Румунії. У нинішньому контексті ці дві офіційні дати святкування викликають кілька питань про націоналістичну кризу та відчуття спустошення національної культури, яка свідомо руйнує свою спадщину та ігнорує сучасну культуру – культуру молодого покоління.

Для випуску HERE.NOW 2022 року початок війни в Україні став проблемою, яку ми не могли ігнорувати. Ми відчували потребу асоціюватися з трагедією України в знак солідарності та відреагувати на ситуацію, в якій проживає населення цієї країни. Разом із трьома запрошеними кураторами ми вирішили перетворити момент HERE.NOW у маніфест, створений за участю шести українських художників.

На виставці HERE.NOW в Резиденці BRD Scena9 виставковий простір стає простором, в якому присутні художники, але їх роботи не можуть бути присутніми. Контекст моменту HERE.NOW руйнує важливість експонування, виставки, сформульованої за естетичними критеріями, де споглядання роботи та тонке художнє повідомлення очікуються глядачами та ретельно побудовані у співпраці між куратором і художником.

HERE.NOW нав'язує нагальну потребу в діалозі, спілкуванні та відправленні спільного повідомлення від мистецької спільноти, а також відзначати цей момент, кінцева точка якого залишається нам невідомою, але яку ми сподіваємося разом подолаємо на краще.

The HERE.NOW project was initiated in 2020, at the end of the first pandemic, within a context that upended all our lives and work. At the invitation of three curators from three distinct cultural fields (visual arts, cinema, and music), HERE.NOW brought together a group of young artists at the start of their career. From the outset, HERE.NOW was designed not as a mere display of artistic works, but as a space for dialog, in which the curator and artists mutually questioned each other on how contemporary art from each of their respective fields of work was - or was not - relevant in its evolution and social issues, on how young cultural professionals still have expectations from the community they are about to join (or on how they've given up those expectations).

Not least, and fully intentionally, the opening and closing dates of the first HERE.NOW edition were December 1 - Romania's National Day, and January 15, respectively - Romania's National Culture Day. In the current context, these two official dates of celebration stand to raise several questions about the nationalist crisis and the hollow feteing of a national culture that is knowingly destroying its heritage and ignoring contemporary culture - the culture of the younger generation.

For the 2022 edition of HERE.NOW, the onset of the war in Ukraine became a problem we could not ignore, one which we felt the need to associate with, in a gesture of solidarity and as a reaction to the situation this country's population is facing.

Together with the three guest curators, we have decided to transform the HERE.NOW moment into a manifesto, produced with the involvement of six Ukrainian artists.

In the HERE.NOW exhibition at Rezidența BRD Scena9, the exhibition space becomes a statement space, in which the artists are present, but their works cannot be present.

The context of the HERE.NOW moment subverts the importance of exhibiting, of an exhibition articulated along esthetic criteria, wherein contemplating the work and a subtle artistic message are expected by the audience and carefully constructed in collaboration between the curator and the artist.

HERE.NOW imposes an urgent need for dialogue, communication, and sending a shared message from the artistic community, as well as marking this moment, whose endpoint remains unknown to us, but which we hope we will overcome together for the better.

1

music /музика / music
Artiști: Tanya Shelepko,
Oleksii Afanasiev
Curator: Micleușanu M.

Митці: Таня Шелепко,
Олексій Афанасьєв
Куратор: Міклеушану М.

2

arte vizuale / образотворче мистецтво
/ visual arts
Artiști: Vitaly Yankow,
Borys Kashapov
Curator: Michele Bressan

Митці: Віталій Янковий,
Борис Кашапов
Куратор: Мішель Брессан

3

arte vizuale / образотворче мистецтво
/ visual arts
Artiști: Vitaly Yankow,
Borys Kashapov
Curator: Michele Bressan

Митці: Віталій Янковий,
Борис Кашапов
Куратор: Мішель Брессан

4

cinema / кіно / film
Artiști: Roman Bondarchuck,
Dar'ya Averchenko
Curator: Călin Boto

Митці: Роман Бондарчук,
Дар'я Аверченко
Куратор: Келін Бото

5

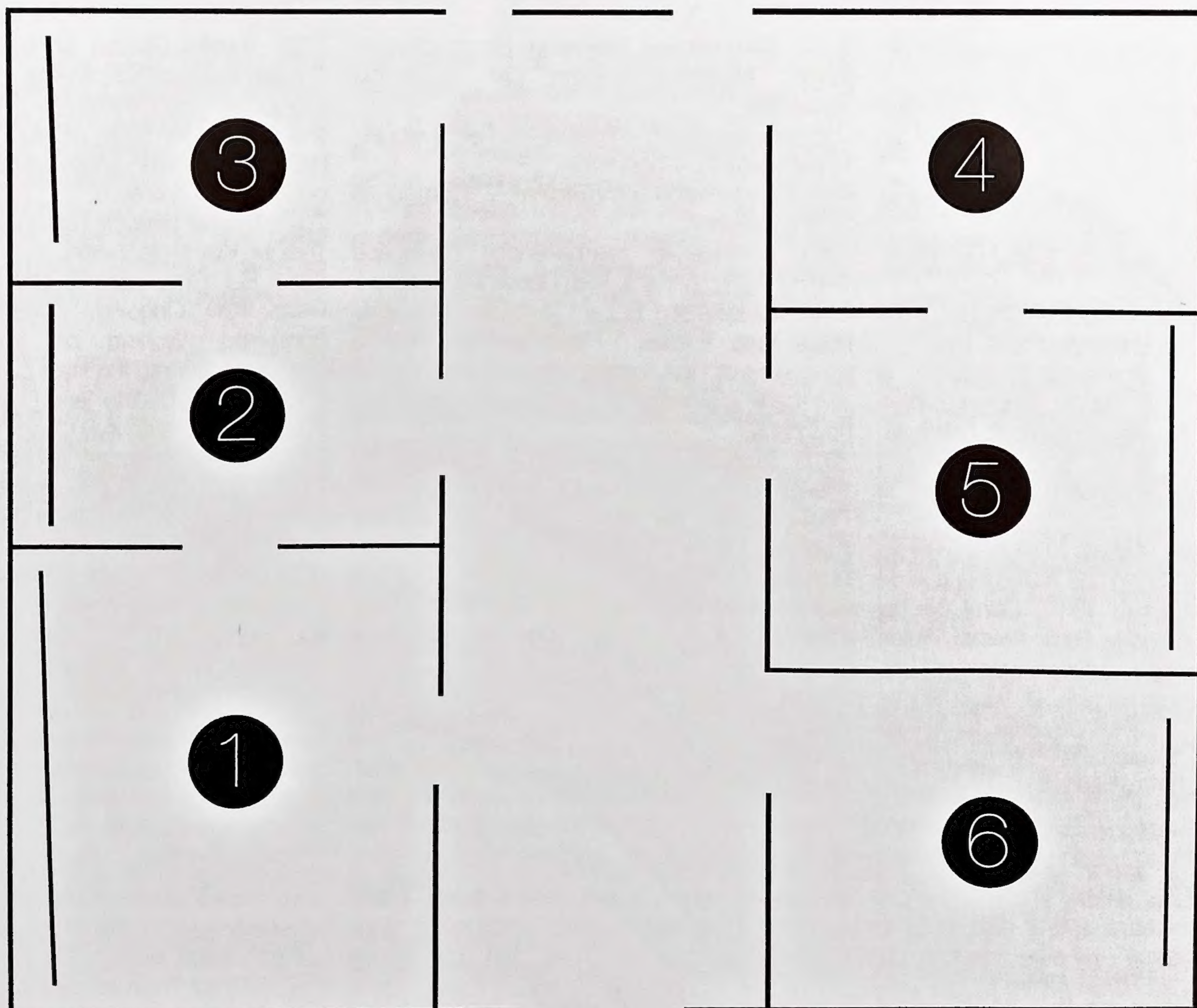
cinema / кіно / film
Artiști: Roman Bondarchuck,
Dar'ya Averchenko
Curator: Călin Boto

Митці: Роман Бондарчук,
Дар'я Аверченко
Куратор: Келін Бото

6

music /музика / music
Artiști: Tanya Shelepko,
Oleksii Afanasiev
Curator: Micleușanu M.

Митці: Таня Шелепко,
Олексій Афанасьєв
Куратор: Міклеушану М.

muzică / музика / music

Artiști: Tanya Shelepko, Oleksii Afanasiev

Curator: Micleuşanu M.

Митці: Таня Шелепко, Олексій Афанасьєв

Куратор: Міклеушану М.

Tanya Shelepko
Таня Шелепко

Regizoare de teatru

Teatrul ProEnglish (Adăpost pentru artiști din 24 februarie 2022)

Kyiv

Директор театру

ProEnglish Theater (Мистецький притулок з 24 лютого 2022 року)

Київ

Theater Director

ProEnglish Theater (Art shelter since 24 February 2022)

Kyiv

2021 Regizoare de teatru la Teatrul Național din Craiova, muncă pe proiect la Craiova

- Organizarea segmentului ucrainean din cadrul proiectului *Hektomeron* și regia spectacolului din proiect

<https://hektomeron.com/ukraine/> - montarea spectacolului transmis online.

2021 Asistentă regie teatru la Teatrul Left Bank, muncă pe proiect la Kyiv

2017 Consultantă în metodică predării limbii engleze la Cambridge University Press, Kyiv.

Până în prezent. - Formarea profesorilor și consultanță. Activități pentru implementarea Competențelor pentru viață în curricula națională. 2016 Regizoare de teatru și coach de artă dramatică la Teatrul ProEnglish, Kyiv. Până în prezent.

Regia spectacolelor: *Ashes to Ashes* (Harold Pinter), 2020; *Do Nothing* (pe baza unui text de Marius von Meiyenbourg), 2019; *Slam!* (Michel Fermaud), 2019; *Birthday Party* (Harold Pinter) 2018, *vDali* (pe baza jurnalelor lui Salvador Dali), 2018; *7 Stories* (Morris Panych) 2018; *O Stories* (O. Henry) 2017; - Co-organizarea festivalului de teatru în limba engleză *Pro.Act.Fest* <https://proenglishtheatre.com/proactfest>

2021 Театральний режисер Національного театру Крайови, робота над проектом «Крайова»

- Організувала слот «Україна» на «Гектомероні» та керувала шоу-проектом

<https://hektomeron.com/ukraine/> - Поставила виставу онлайн.

2021 Асистентка театрального режисера Театру Лівого берега, Київ Проектна робота 2017 Консультант ELT у Cambridge University Press, Київ. Триває. - Підготовка вчителів та консультації. Працювала над впровадженням життєвих компетенцій у державну навчальну програму.

2016 Театральний режисер і драматичний тренер в ProEnglish Theater, Київ Постійно Режисерські вистави: *Прах до попелу* (Гарольд Пінтер), 2020; *Нічого не робити* (за мотивами Маріуса фон Мейєнбурга), 2019; *Slam!* (Мішель Фермо), 2019; *The Birthday Party* (Гарольд Пінтер) 2018, *vDali* (за мотивами щоденників Сальвадора Далі), 2018; *7 історій* (Морріс Паніч) 2018; *О історії* (О. Генрі) 2017; - Співорганізатор англomовного театального фестивалю *Pro.Act.Fest* <https://proenglishtheatre.com/proactfest>

2021 Theater Director at the Craiova National Theater, Craiova Project work

- Organized the Ukraine slot on the *Hektomeron* and directed the show project <https://hektomeron.com/ukraine/> - Staged the performance online.

2021 Theater Director Assistant at the Left Bank Theater, Kyiv Project work

2017 ELT Consultant at Cambridge University Press, Kyiv. Ongoing. - Teacher training and consulting. Worked on implementing Life competencies into the state curriculum.

2016 Theater Director and Drama Coach at the ProEnglish Theater, Kyiv Ongoing

Directing performances: *Ashes to Ashes* (Harold Pinter), 2020; *Do Nothing* (based on Marius von Meiyenbourg), 2019; *Slam!* (Michel Fermaud), 2019; *The Birthday Party* (Harold Pinter) 2018, *vDali* (based on Salvador Dali's diaries), 2018; *7 Stories* (Morris Panych) 2018; *O Stories* (O. Henry) 2017; - Co-organizing English-speaking theater festival *Pro.Act.Fest* <https://proenglishtheatre.com/proactfest>

Ca reprezentantă a artelor spectacolului, mă aflu mereu în căutarea de idei și forme noi. Cel mai mult mă interesează teatrul absurdului în reprezentarea sa clasică - ca atare, dramaturgul meu preferat e Harold Pinter. Dintre textele sale, am pus deja în scenă *The Birthday Party* (2018), *Ashes to Ashes* (2020), iar acum *The New World Order* (2022). *The Birthday Party* a fost un soi

Як представниця сценічного мистецтва, я завжди у пошуку нових ідей і форм. Мене найбільше цікавить театр абсурду у його класичному поданні, тому мій улюблений драматург — Гарольд Пінтер. Я вже ставила «Вечірку до дня народження» (2018), «Попіл до попелу» (2020), а тепер «Новий світовий порядок» (2022). «Вечірка до дня народження»

As a representative of the performing arts, I am always in the search of new ideas and forms. I am most interested in absurdist theater in its classical representation, and so, my favorite playwright is Harold Pinter. I have already staged *The Birthday Party* (2018), *Ashes to Ashes* (2020), and now *The New World Order* (2022). *The Birthday Party* was a kind of rethinking the war on Donbass through

de reconceptualizare a războiului din Donbas, din perspectiva ideii de invazie și amenințare. *Ashes to Ashes* tratează subiectele genocidului, Holocaustului, Cernobilului și foametei, prin maniera în care se reflectă aceste episoade tragice din istoria ucraineană și mondială asupra vieții unui cuplu din zilele noastre.

The New World Order este chintesența a tot ce e absurd și lipsit de sens în violența asupra vieții și simțului comun. Îmi place să montez într-o cheie rezervată, nu fățișă, abordând o problemă la mai multe niveluri și dimensiuni. Pentru mine, arta a fost întotdeauna o formă de evadare.

Cu toate astea, acum înțeleg: arta nu e evadare, e o declarație, o profeție, e nașterea de noi sensuri în mijlocul distrugerii.

Ceea ce am primit eu din 24 februarie 2022 încoace nu constă în forme sau idei noi, ci într-un context nou pentru viața și arta mea. Contextul violenței și al distrugerii, care caută să dezumanizeze - și acestuia trebuie să ne opunem acum, mai mult ca niciodată.

În ultimele două zile, m-am gândit în mod special la cât e de important să-ți păstrezi umanitatea, valorile umane... Înainte doar supraviețuiam, pe când acum am început să mă gândesc la preservarea umanității. Și cred că asta a fost... Asta a fost principala chestie - să pun ceva în scenă, pentru că cred că asta mă face pe mine om.

Ce s-a schimbat în acest timp? S-au schimbat mai multe. În primele două săptămâni sigur nu m-am gândit la teatru, la spectacole sau la artă în general. Acum când îmi amintesc senzația aiă... Mi-a fost frică de multe ori. Acum simt...

După două săptămâni, am simțit că este important... Făceam multe lucruri - gen, băieții oferă sprijin umanitar, duc alimente în mai multe locuri, duc orice oricui are nevoie, în diverse locuri.

Am lucrat cu presa o vreme. Acum lucrăm cu jurnaliști internaționali ca să-i ajutăm cu traduceri și să-i ducem în locuri unde s-au petrecut diverse accidente și crime de război. De exemplu, astăzi tocmai ne-am întors din suburbiile Kievului, unde le-am arătat unor jurnaliști elvețieni locurile în care au avut loc atacurile cu rachete. Le-am arătat și că acolo sunt doar zone rezidențiale, i-am ajutat să vorbească cu oamenii.

Am tot făcut chestii din astea în timpul zilei, dar seara când mă întorceam acasă îmi dădeam seama că eu sunt în primul rând artistă, asta e misiunea mea. Nu pot să mă opresc pur și simplu, să-i pun stop, s-o pun pe pauză, iar apoi, când o să se termine totul, să revin la ea - pentru că s-ar putea să nu mai știu cum să revin. Prin urmare, am simțit că e important să lucrez la un spectacol - și, întâmplător, la fel au simțit și actorii.

La început, a fost absolut incongruent și ciudat. Repetam și una dintre repetiții a fost atât de încărcată emoțional încât toată lumea a fost furioasă după, pentru că simțeam că nu facem ce fac oamenii la război. Trebuia să rezistăm, să

була свого роду переосмислення війни на Донбасі через ідею вторгнення та загрози. «Попіл до попелу» розглядає теми геноциду, Голокосту, Чорнобиля та голоду, через відображення цих трагічних епізодів української та світової історії на сучасному житті подружжя.

«Новий Світовий Порядок» – це квінтесенція всього абсурду і безглуздості насильства над життям і здоровим глуздом. Я люблю постановки в стриманій манері, не прямій, розкриваючи проблему на багатьох рівнях і з різних сторін. Мистецтво завжди було для мене втечею. Проте тепер я розумію: мистецтво — це не втеча, це твердження, це пророцтво, воно народжує нові відчуття посеред руйнування.

З 24 лютого 2022 року я отримала не нові форми чи ідеї, а новий контекст мого життя та мистецтва. Контекст насильства та руйнування, який спрямований на дегуманізацію – і це те, чому ми маємо протистояти зараз, як ніколи раніше.

Протягом останніх двох днів мене не покидала думка про те, як важливо залишатися людиною... Добре, потім... До цього ми просто намагалися вижити, а тепер я почала думати про те, як зберегти людяність. І я думаю, що ... важливою для мене стала можливість щось інсценувати, бо це, як мені здається, і є людяність.

Що змінилося за цей час? Сталося кілька змін. Перші два тижні я точно не думала ні про театр, ні про перформанс, ні про мистецтво взагалі. Згадуючи це відчуття зараз, це був... Страх. Тепер я відчуваю... Через два тижні я відчула, що це важливо... Ми почали робити багато речей, подібно до хлопців, які працювали з гуманітарною допомогою, привозили їжу в різні місця, доставляли все необхідне у важкодоступні місця.

Я деякий час працювала зі ЗМІ. Наразі ми допомагаємо міжнародним журналістам з перекладами та супроводжуємо їх на місця трагедій та військових злочинів. Наприклад, ми щойно повернулися з передмістя Києва, де показали швейцарським журналістам місце, де були ракетні обстріли житлових масивів, та поговорили з місцевими людьми.

Ми займалися цим вдень, а ввечері, коли я поверталась, то відчувала, що я насамперед художник, і це моя місія. Я не можу просто припинити це робити, або навіть поставити на паузу. Бо навіть тоді, коли все закінчиться, я не маю уявлення, як повернутися до творчості. Тож я відчула, що працювати над виставою – важливо, і так сталося, що актори відчували те саме.

Спочатку це було абсолютно недоречно, здавалося дивним. Під час репетицій одна з них була настільки емоційною, що після закінчення всі були розлючені, тому що відчували, що робимо не те, що повинні робити

the idea of invasion and menace. *Ashes to Ashes* deals with the topics of genocide, Holocaust, Chernobyl, and famine, through the reflection of these tragic episodes of Ukrainian and world history on the life of a couple nowadays.

The New World Order is a quintessence of all the absurd and nonsense of the violence against life and common sense. I love staging in a reserved manner, not directly, putting a problem on many levels and scales. Art has always been an escape for me. However, now I understand: Art is not an escape, it's a statement, it's a prophecy, it's giving birth to new senses in the middle of destruction.

What I have got since 24 February 2022 is not new forms or ideas, but a new context for my life and art. The context of violence and destruction that aims at dehumanizing - and this is what we have to oppose now as never before.

For the last two days, I have been mostly thinking about the importance of staying human, with human, humane values and... Well, after... Before that, we had just been staying alive and now I started thinking about staying human. And I think that was... That was the main thing - to stage something, because this is what makes me human, I think.

What changed during this time? We had several changes. The first two weeks I definitely didn't think about theater, or performance, or art in general. Remembering that feeling now, it was... I was scared many times. Now I feel... After two weeks, I felt it was important... We were doing many things - like, guys are working with humanitarian support, bringing food to different places, bringing whatever to whoever needs it, to different places.

I was working with the media for a while. Now, we are working with international journalists to help them out with translations and bringing them to the spots of different accidents and war crimes. For example, today we just came back from the Kyiv suburbs to show Swiss journalists the places where the missile attacks happened and to show that there are just residential areas there, to talk to people.

We were doing stuff like that during the day, but when I was coming back at night, I realized that I'm an artist first of all and this is my mission. I cannot just stop doing it, put it on a stop, and, you know, to pause it. And then, when everything ends, come back to it - because I might not know how to come back to it. So, I felt that it's important to work on a performance - and it happened that actors felt the same.

At the beginning, it was absolutely inappropriate, it was strange. We had rehearsals and we had one of the rehearsals that was so emotional and everybody was angry after it, because we felt like

apărăm ceva – dar acesta era modul nostru de a rezista. Cred că repetiția aia a schimbat foarte multe și am început să ne dăm seama de valoarea a ceea ce facem. Ne-am simțit cu adevărat privilegiați că ne aflăm într-un subsol unde aveam acces la apă, mâncare și chiar și la un spațiu care, ne permitea să arătăm ceva.

Întâmplarea a făcut ca în acel spațiu să avem o cameră, lumini de scenă, un proiector. Am adus toate astea laolaltă și m-am gândit că putem chiar să jucăm și să transmitem spectacolul online, ca să-l vadă lumea și poate chiar să strângem bani pentru medicamente sau orice mai e nevoie pentru localnicii de aici. Există, firește, organizații mari care strâng bani, însă localnicii au nevoile lor locale imediate, iar astea pot fi acoperite cumva, pe alte căi.

Deci asta ar fi primul motiv. Un altul este să arătăm lumii că nu toți am plecat în străinătate. Cei care vor să plece în străinătate... Dacă aș avea copil, cu siguranță aș pleca în România.

Mi s-a propus chiar și un job și să stau la Craiova. Mulți prieteni din Craiova m-au sunat sau mi-au scris mesaje să-mi spună: „Hai aici, îți găsim un proiect, îți găsim un apartament!” Mulți prieteni - din Polonia, de la Berlin, de peste tot. Dar simt că asta e locul meu, asta e casa mea și asta trebuie să fac pentru casa mea de aici, pentru că asta contează. Dacă aș pleca, nu m-aș simți sănătoasă psihic. Psihologic nu m-aș simți bine. Nu pot nici să spun că acum sunt bine din punct de vedere psihologic, dar... De fapt, ba da, pot! Simt că sunt la locul potrivit, la momentul potrivit. Mai târziu, sigur o să mă gândesc și la sindromul meu post traumatic, dar, deocamdată, mă simt bine - și asta e cel mai important lucru: să ai conștiința împăcată.

Arta mi se pare cea mai extraordinară, pentru că politica se adresează întotdeauna logicii - nu toată politica, dar de obicei folosim silogisme și cuvinte pentru a vorbi oamenilor despre politică în contextele sociale și media. Dar arta e despre sentimente. E modul în care punem ceea ce simțim într-o imagine, un sunet, o muzică - care se adresează emoțiilor umane. Ar trebui să existe un complex de lucruri diferite. La momentul actual, Ucraina este locul Renașterii, al Renașterii democrației, al tuturor valorilor importante pe care poate că încercăm să le ridicăm după al Doilea Război Mondial, după prăbușirea Uniunii Sovietice. Am încercat să le sporim, iar acum a venit, în sfârșit, momentul ca ele să acționeze, să funcționeze.

Simt că avem dreptate și e important ca întreaga lume să vadă că facem ceea ce trebuie.

Ne apărăm pământul, ne apărăm independența, ne apărăm dreptul de a fi oameni liberi. Nu oamenii cărora cineva le dictează cum să se poarte, cum să trăiască și cum să fie ipocriți cu șefii și în intimitatea propriei bucătării. Eu, una, simt că a face artă arată această libertate desăvârșită.

Chiar și într-un subsol, cu resurse super limitate, cu un public real în sală format din șapte persoane, am reușit să ne arătăm libertatea și să o demonstrăm lumii. Cred că e mai valoros decât orice declarație politică.

люди на війні. Наш обов'язок – чинити опір, захищати, але це наш спосіб протистояти. Я думаю, що ця репетиція змінила наше ставлення, і ми почали усвідомлювати цінність того, що робимо. Ми відчували привілеї життя у підвалі, де у нас є доступ до води, їжі і навіть можливість організувати виставу.

Так сталося, що у тому просторі у нас була камера, у нас було світло, у нас був проектор. Я просто зібрала усе до купи і подумала, що ми навіть можемо транслявати виставу онлайн, аби більше людей змогли її бачили.

І, можливо, зібрати гроші на ліки чи інші потреби для місцевих мешканців; ми розуміємо, що є великі фонди, вони збирають гроші, але тим не менш. Місцеві мешканці мають локальні потреби, які ми можемо спробувати задовольнити.

Отже, це одна з причин. Інша – це показати світові, що не всі ми виїхали за кордон. Тільки ті, хто цього дуже хотів... Наприклад, якби у мене була дитина, я б неодмінно виїхала до Румунії. Мені навіть запропонували переїзд та роботу у Крайові. Багато моїх друзів з Крайови закликали мене: «Приїзди сюди, ми знайдемо тобі проєкт, ми знайдемо тобі квартиру!» Багато моїх друзів - у Польщі, у Берліні, скрізь. Але я відчуваю, що зараз тут моє місце, тут мій дім, і це те, що я маю зробити для своєї країни, бо це – важливо. Якщо я поїду, я можу втратити здоровий глузд, не зможу почуватися себе психологічно в нормі. Не можу сказати, що наразі я ментально почувуюся добре, але... Так, тримаюся! Я відчуваю, що я в потрібному місці в потрібний час. Пізніше я обов'язково помірю про свій посттравматичний синдром, але наразі я відчуваю себе добре, і це найголовніше: заспокоїти свою свідомість.

Я вважаю, що мистецтво приголомшує, на противагу політиці, яка, не завжди, але апелює до логіки; ми, зазвичай, використовуємо силізи та слова, коли говоримо людям про політику в соціальних та медіа контекстах. Але, мистецтво – це про відчуття. Це уособлення наших почуттів в образах, звуках чи музиці, що звертається безпосередньо до людських емоцій. Зараз Україна переживає Відродження, відродження демократії, історичних цінностей, які, можливо, ми намагалися повернути після Другої світової війни, після розпаду Радянського Союзу. Ми довго їх плакали, і тепер настав час діяти.

Я відчуваю, що ми – на правильному шляху, і важливо, щоб увесь світ побачив, що ми робимо важливі речі. Ми захищаємо землю, ми захищаємо незалежність, ми захищаємо наше право бути вільними людьми. Ми – не ті, кому хтось диктує, що робити, як жити і як лицемірити з начальством і з собою на кухні. Особисто я відчуваю, що мистецтво повністю демонструє цю свободу. Навіть у підвалі, з супер обмеженими ресурсами та аудиторією із семи осіб у кімнаті нам вдалося продемонструвати світові нашу свободу. Я вважаю, що це цінніше за будь-яку політичну заяву.

we were not doing what people in the war are supposed to do. We have to resist, we have to defend something - but this is our way to resist. I think that was the rehearsal that changed a lot and we started realizing the value of what we are doing. We felt really privileged for being in a basement where we have access to water, food and even space to show something.

It so happened that in that space we had a camera, we had the lights to put on, we had the projector. I just put together all the possibilities and thought that, well, we can even perform and stream it online, so people see it.

And maybe collect money for medicine or whatever is needed for the local people here - because there are big foundations and they collect money, of course, but still. There are local people with their immediate local needs and that can be fulfilled somehow in another way.

So, this is one reason. Another reason is to show the world that not all of us went abroad. Those who feel like going abroad... Like, if I had a child, I would definitely go to Romania. I was even offered a job to stay there, in Craiova. Many friends that I have in Craiova called me or texted me, and said, "Come here, we will find you a project, we will find you an apartment!" Many friends - in Poland, in Berlin, anywhere. But I feel like this is right now my place, this is my home, and this is what I have to do for my home from here, because this is what is important. If I go, I wouldn't feel sane. I wouldn't feel psychologically OK. I can't say that I am now psychologically OK, but... Yes, I can! I feel that I am in the right place at the right time. Later on, I will think about my post traumatic syndrome for sure, but as for now, I feel right - and that's the most important thing: to be at peace with your consciousness.

I find art the most striking, because politics always talks to logic, it always addresses logic -not all politics, but we usually use syllogisms and words to talk to people about politics in the social and media contexts. But if we take art, it's about feelings. It's how we put what we feel into an image, a sound, or music that addresses human emotions. There should be a complex of different things. Right now Ukraine is the place of Renaissance, of democracy Renaissance, of all the important values that maybe we were trying to raise after the Second World War, after the Soviet Union collapsed. We were trying to raise them and now it's time for them to finally act and work.

I feel that we are right and it's important that the whole world sees that we are doing the right thing. We are defending the land, we are defending independence, we're defending our right to be free people. Not the people to whom somebody dictates how to act, how to live and how to be hypocritical with the bosses and with ourselves in the kitchen. I personally feel that making art shows this freedom completely. Even in the basement, with super limited resources, with a real audience that was in the room of seven people, we managed to show our freedom and demonstrate it to the world. I think that is more valuable than any political statement.

Oleksii Afanasiev Олексій Афанасьєв

Muzician, pianist.

Născut în orașul Bratske, regiunea Mîkolaiv.

În 2010, a fost admis la colegiul de muzică din orașul Nicolaev.

Din 2014 până în 2020, a studiat la Academia Națională de Muzică Ceaikovski din Kyiv.

În 2019, a câștigat competiția internațională de la Viena.

Музикант, піаніст

Народився в м. Братське Миколаївської області.

У 2010 році вступив до музичного училища міста Миколаїв.

З 2014 по 2020 навчався у Національній музичній академії імені П. І. Чайковського в Києві.

У 2019 році переміг на міжнародному конкурсі у Відні.

Musician, pianist

Born in the city of Bratskoe, Mykolaiv region.

In 2010, he entered music college in the city of Nikolaev.

From 2014 to 2020, he studied at the Tchaikovsky National Music Academy in Kyiv.

In 2019, he won the international competition in Vienna.

Pentru mine, muzica este o modalitate a exprimării de sine - sau mai degrabă nu a sinelui, ci a sentimentelor pe care nu le poți pune în cuvinte. Acum e urgent, pentru că prin muzică pot împărtăși emoțiile care mă încearcă zilele astea. Pentru mine, muzica e un limbaj universal internațional, care poate fi înțeles pe orice continent.

În muzică, iubesc stilul romantic - e aproape de suflet -; și muzica secolului XX - e aproape de realitate, pentru că e o regândire a războiului.

De pildă, muzica lui Silvestrov e deja o luptă împotriva realității sovietice. Chiar și Șostakovici s-a exprimat sarcastic pe tema acelei realități. Așadar, genul ăsta de muzică exprimă ceea ce simt eu acum.

Ce se-ntâmplă acum deja influențează muzica. Cred că evenimentele din Ucraina vor duce la tendința de a crea mai multă armonie și melodicitate, într-o îndepărtare de ritmuri simple și primitivism.

Для мене музика є засобом самовираження – або, радше, не самовираження, а вираження почуттів, які ви не можете передати словами. Зараз це актуально, тому що через музику я можу поділитися емоціями, які переживаю в ці дні. Музика для мене - це універсальна міжнародна мова, яку можна зрозуміти на будь-якому континенті.

У музиці я люблю стиль романтизму - він близький до душі, а музика 20 століття - близька до реальності, тому що переосмислює війну. Наприклад, музика Сильвестрова – це вже боротьба з радянською дійсністю. Навіть Шостакович висловлював сарказм щодо тієї реальності. Тому моя музика виражає те, що я відчуваю зараз.

Те, що зараз відбувається, безпосередньо впливає на музику. Я думаю, що події в Україні призведуть до тенденції створювати більше гармонії та мелодії, відійти від простих бітів та примітивізму.

To me, music is a means of self expression - or, rather, not of the self, but the expression of the feelings that you cannot put into words. Now it is urgent, because through music I can share the emotions I am going through these days.

Music, for me, is a universal international language that can be understood on any continent.

In music, I love the style of Romanticism - it's close to the soul -, and the music of the 20th century - it's close to reality, because it is a rethinking of the war. For example, Silvestrov's music is already a fight against Soviet reality. Even Shostakovich expressed sarcasm on that reality. Therefore, that kind of music expresses what I feel now.

What is happening now is already influencing music. I think that events in Ukraine will lead to the tendency to create more harmony and melody, and move away from simple beats and primitivism.

Micleușanu M. Міклеушану М.

Micleușanu M. (1972 / Bahcisarai, Crimeea) este un artist plurivalent și curatorul programului POST MUZICA dedicat sunetului și artiștilor activi în zona experimentală a muzicii contemporane produs de Rezidența BRD Scena9. „Micleușanu se descurcă oriunde fără probleme.

Totuși, domeniile sale de referință rămân avangarda, subteranele gândirii și artele marginale. A studiat Arte Plastice, face fotografie, scrie proză și poezie, face muzici și experimente sonore. Printre proiectele lui se numără *Febre39*, *Pneumaton* sau *Ermetic*. Scurtmetraje precum *Strigătul*, *Sub ceașcă* sau *Casa Poporului Gol* pot fi vizionate pe canalele de YouTube „Undapreja” sau „Brutfolk”. Cărțile lui pot fi găsite (unele) prin librării, dar și online.”

Міклеушану М. (1972 / Бахчисарай, Крим) — багатопрофільний художник і куратор програми POST MUZICA, присвяченої звуку та митцям, які працюють в експериментальному сегменті сучасної музики, продюсер Резиденція BRD Scena9. «Міклеушану може бути успішним де завгодно, без проблем. Проте сфера його орієнтації залишається авангард, андеграунд думки та маргінальне мистецтво. Він вивчав образотворче мистецтво, фотографує, пише прозу та вірші, музикує, експериментує зі звуком. Його проекти включають *Febre39*, *Pneumaton* і *Ermetic*. Короткометражні фільми, такі як «Крик», «Під чашкою» та «Дім голих людей», можна побачити на каналах YouTube «Undapreja» або «Brutfolk». Деякі з його книг можна знайти в книгарнях, а також в мережі Інтернет».

Micleușanu M. (1972 / Bakhchisarai, Crimea) is a pluridisciplinary artist and curator of the POST MUZICA program, dedicated to sound and artists who work in the experimental segment of contemporary music, produced by Rezidența BRD Scena9. "Micleușanu can manage anywhere, no problem. However, his fields of reference remain the avant-garde, the underground of thought and the marginal arts. He studied Fine Arts, he photographs, writes prose and poetry, makes music, and experiments with sound. His projects include *Febre39*, *Pneumaton*, and *Ermetic*.

His short films, such as *Strigătul*, *Sub ceașcă*, and *Casa Poporului Gol*, can be seen on the YouTube channels "Undapreja" or "Brutfolk". (Some of) his books can be found in bookstores, as well as online."

„Una din preocupările mele în sunet, este detectarea unui substratum creativ, pornind de la tratarea sunetului ca pastă cu potențial de modelare, deconstrucție și transformare.

Sunetul facilitează pe de-o parte inducția senzorială și conectarea la acel câmp sonor fluctuant, cu care avem un contact de adâncime tot mai perturbat. Dinamica deja inerțială care ne transformă într-un fel de bio-mecanisme schizoid-paranoide, ridică tot mai multe întrebări legate de spontaneitate creativă și autonomie de auto/evaluare. Preaplinul informațional, ne confiscă atenția, e tulburător și amenințător. Toate acestea dezvăluie o scindare, o dislocare intuitivă, care duce la cibernetizarea progresivă a percepției și a modului de a funcționa/acționa. Aici se adaugă și modul pragmatic sau consumerist care blochează percepția contemplativă și capacitatea de a vedea/simți dincolo de noțiuni, reguli, necesități. Cu alte cuvinte, marketingul și industrialul s-au mutat adânc în creierele noastre, ceea ce necesită o evaluare cu atât mai minuțioasă și precaută.”

«У звучанні, серед іншого, я приділяю особливу увагу виявленню творчого субстрату, починаючи з трактування звуку як пасти з потенціалом для моделювання, деконструкції та трансформації. З одного боку, звук сприяє сенсорній індукції та пов'язаний з нею флуктуації звукового поля, з яким наші глибинні зв'язки дедалі більше порушуються. І без того інерційна динаміка, що перетворює нас на свого роду шизоїдно-параноїдний біомеханізм, викликає все більше питань, пов'язаних з творчою спонтанністю та автономією в самооцінці. Інформаційне перевантаження повертає нашу увагу, це тривожить і лякає. Усе це виявляє розкол, інтуїтивну дислокацію, що веде до прогресуючої кібернетизації сприйняття та способів функціонування/діяльності. До цього додається прагматичний та споживчий спосіб життя, блокуючи споглядальну манеру сприйняття та здатність бачити/відчувати поза поняттями, правилами, потребами. Іншими словами, маркетинг і промисловість засіли дуже глибоко в нашому мозку і це вимагає ще більш ретельного та уважного дослідження».

"In sound, among other things, I am preoccupied with detecting a creative substratum, starting from treating sound as a paste with the potential for modeling, deconstruction, and transformation. On the one hand, sound facilitates a sensory induction and connection to that fluctuating sound field, with which our deep interactions have become increasingly perturbed.

The already inertial dynamics that transform us into a kind of schizoid-paranoid bio-mechanisms, raise more and more questions related to creative spontaneity and autonomy in self/evaluation. The information overload seizes our attention, it is disturbing and threatening. All this reveals a split, an intuitive dislocation, which leads to the progressive cybernetization of perception and our ways of functioning / acting. To this, the pragmatic or consumerist mode is also added, blocking contemplative perception and the ability to see / feel beyond notions, rules, needs. In other words, marketing and industry have relocated deep inside our brains, which calls for an even more thorough and careful assessment."

Războiul amplifică totul, generează fluctuații viscerale acute, așa cum catastrofa umanitară constrânge și împinge refugiații la drum, în valuri/ unde de șoc existențial, generate de exploziile bombelor care acum se abat asupra Ucrainei. Dinamica asta are o rezonanță cu atât mai dureroasă, cu cât ne angrenează, vrem noi sau nu vrem, prin anvergura și proximitatea sa. Dincolo de cauze și sentimente profunde de vinovăție, frustrare sau panică, ceea ce contează și devine esențialmente un motor de supraviețuire, este rezistența principială în fața unui agresor, iar elementele fundamentale: empatia, compasiunea și solidarizarea, devin pilonii centrali de rezistență și mobilizare (a tuturor) pomind de la înțelegerea și asumarea faptului că nu mai putem și nu mai avem dreptul să urmărim de pe margine ce se întâmplă.

Ucraina este un spațiu care și-a dorit o viață normală, și-a dorit să iasă de sub controlul federației ruse, dar nu a fost lăsat, dintr-o „gelozie morbidă, totalitară” sau vorbind chiar și mai reducționist-arhaic, dintr-o invidie sadică, dintr-o ură alimentată îndelung de propaganda rusă, internă și externă. Am preferat exprimarea arhaică, fiindcă la fel de arhaice/primitive sînt resorturile sau ideologia prin care agresorul a demarat acest război absurd. Și la ce ne așteptam de fapt, când printre vorbele „de duh” ale agresorului sînt și unele de genul: „ori cu mine, ori cu nimeni!” sau „bate-i pe ai tăi ca să-i sperii pe străini!”

Cu alte cuvinte, ceva total incompatibil cu așteptările sau pretențiile legate de „diplomație și valori europene”, iată, se manifestă sub ochii noștri. Un imens pas înapoi, o regresie care impune reevaluarea categorică a relațiilor economice și diplomatice, dar, în încercarea de a înțelege dincolo de politici, am vrea să ne re-focusăm la nivel uman, pe experiențele și relațiile unor oameni care fac parte din mediului artistic ucrainean, la ceea ce se întâmplă cu ei, ce trăiesc și cum văd ei perspectivele individuale și colective în contextul acestei invazii, fiindcă dincolo de distrugere și suferință, războiul amplifică rezistența și solidarizarea generală. Asta ne-am propus să înțelegem și să facem, aici și acum.

Cei doi artiști, pe care îi propun pentru proiectul [aici/acum] sunt: regizoarea Tanya Shelepko și muzicianul Olexii Afanasiev, care fac parte dintr-o echipă de teatru contemporan și care în această perioadă își continuă activitatea și repetițiile într-un subsol din Kiev, unde locuiesc și au realizat un spectacol, prezentat online pe data de 27 martie. Ținem legătura cu ei, fiindcă în orice moment ar putea fi evacuați și de acolo.

Війна все посилює, породжує гострі внутрішні хвилювання, так само гуманітарна катастрофа екзистенційними ударними хвилями змушує і штовхає біженців на дорогу, породжену вибухами бомб, які зараз падають на Україну. Ця динаміка має ще більш болісний резонанс, оскільки вона захоплює нас, хочемо ми того чи ні, саме через свій масштаб і близькість. Крім глибокого почуття провини, фрустрації або паніки, те, що має значення істає по суті двигуном виживання, і є основним опором агресору, а основні елементи: емпатія, співчуття та солідарність стають центральними стовпами супротиву та мобілізації для всіх нас, виходячи з розуміння та прийняття того, що ми більше не можемо і не маємо права спостерігати за тим, що відбувається збоку.

Україна – це місце, яке хотіло нормального життя, хотіло вийти з-під контролю Російської Федерації, але йому не дозволили через «хворі, тоталітарні ревності» чи, кажучи ще архаїчно-редукціоністським, через садистську заздрість та ненависть, яку давно розпалювала російська пропаганда, як всередині країни, так і за її межами. Я віддав перевагу архаїчному формулюванню, тому що механізми чи ідеологія, за допомогою яких агресор розпочав цю абсурдну війну, є такими ж архаїчними та примітивними. У всякому разі, чого ми насправді очікували, коли «жарти» агресора включають такі речі, як «Бий своїх, щоб іноземців налякати!», або «Ти або зі мною, або ні з ким!».

Іншими словами, прямо на наших очах відбувається щось шокує і абсолютно несумісне з очікуваннями чи заявами про «європейську дипломатію та цінності». Величезний крок назад, регрес, який вимагає категоричної переоцінки економічних і дипломатичних відносин; однак, намагаючись розширити наше розуміння за межі політики, ми хотіли б знову зосередитися на людському рівні, на досвіді та історіях людей в українському мистецькому середовищі – що з ними відбувається, що вони переживають. І як вони бачать індивідуальні та колективні перспективи в контексті цього вторгнення; адже, крім руйнувань і страждань, війна посилює опір і загальну солідарність. Це те, що ми вирішили зрозуміти і досягти тут і зараз.

Примітка. До проекту HERE.NOW я залучив двох митців: режисера Таню Шелєпко та музиканта Олексія Афанасьєва, учасників сучасної театральної трупи, які зараз продовжують свою діяльність і репетиції в київському підвалі. Там вони живуть, а також репетирували для свого онлайн-шоу 27 березня. Ми й надалі підтримуватимемо з ними зв'язок, оскільки в будь-який момент вони можуть бути евакуйовані звідти.

The war amplifies everything, generates acute visceral fluctuations, just as the humanitarian catastrophe is forcing and pushing refugees on the road, in waves / existential shock waves, generated by the bomb blasts that are now falling on Ukraine. This dynamic has an even more painful resonance, as it engages us, whether we like it or not, precisely because of its scope and proximity. Beyond the causes and deep feelings of guilt, frustration, or panic, what matters and becomes essentially an engine of survival, is the main resistance to an aggressor, and the fundamental elements: empathy, compassion, and solidarity become the central pillars of resistance and mobilization (for us all), starting from the understanding and assumption of the fact that we can no longer and no longer have the right to watch what is happening from the sidelines.

Ukraine is a place that wanted a normal life, wanted to get out from under the control of the Russian Federation, but was not allowed to, out of “morbid, totalitarian jealousy” or, in even more archaic-reductionist terms, out of sadistic envy, out of a hatred long fueled by Russian propaganda, both inside the country and abroad. I preferred the archaic wording here, because the mechanisms, or ideology through which the aggressor started this absurd war are just as archaic/primitive. Anyway, what did we really expect, when the aggressor's 'jokes' include things such as, “Beat your own, in order to scare the foreigners!”, or “You are either with me or with no one!”

In other words, something shocking and completely incompatible with the expectations or claims of “European diplomacy and values” is taking place right before our eyes. A huge step backwards, a regression that requires a categorical re-evaluation of economic and diplomatic relations; however, in an attempt to expand our understanding beyond politics, we would like to re-focus on the human level, on the experiences and stories of the people in the Ukrainian artistic milieu—what is happening to them, what they're living through, and how they see individual and collective perspectives in the context of this invasion; for, beyond destruction and suffering, war amplifies resistance and general solidarity. This is what we have set out to understand and achieve, here and now.

Note: The two artists I have involved in the [here/now] project are: director Tanya Shelepko and musician Alexei Afanasiev, members of a contemporary theater troupe, who, at the time, are continuing their activity and rehearsals in a Kyiv basement. That is where they live and also where they rehearsed for their March 27 online show. We will continue to keep in touch with them, as they could be evacuated from there at any time.

arte vizuale / образотворче мистецтво / visual arts

Artiști: Vitaly Yankov, Borys Kashapov

Curator: Michela Bressan

Митці: Віталій Янковий, Борис Кашапов

Куратор: Мішель Брессан

Vitaly Yankov
Віталій Янковий

Artist vizual, designer și cercetător, absolvent al unui curs de artă contemporană la Școala de Comunicare Vizuală în 2014 (curatoriat de Catherina Badianova și Lada Nakonechna). Lucrează cu eseuri video, animație, 3D și desen. Sfera lui de interes este flexibilă; lucrează și relaționează cu dispozitivele digitale, prin filtrul culturii domestice și digitale.

În practica mea artistică, îmbin artele vizuale cu design-ul comercial. Deși activez într-un domeniu al culturii comerciale (care acum este foarte digitalizată), încerc să reflectez asupra sa și să cercetez aspecte precum supradoza digitală și munca flexibilă la distanță. Consider că nu putem privi cultura digitală drept autonomă – ea e întotdeauna condiționată de procese din sfera comercială, precum și de emoțiile umane. Întrebuințez aceste legături dintre emoție și tehnologii pentru a crea vizualizări speculative-artistice de date, unde emoțiile din prezent actual servesc drept bază pentru a crea amprente digitale bizare - Transition footprint (2020), Profane/ Profound memory (2021) -, care pot fi considerate creaturi extraterestre autonome, conform teoriei OOO (Objective oriented ontology, adică Ontologie centrată pe obiectiv). De asemenea, încerc să implementez unele idei din OOO, precum și din teoria actor-rețea în practicile mele artistice.

De asemenea, sunt interesat de practicile digitale care au legătură cu artele pre-digitale, precum eseurile video, sculptura, fotografia, pictura, poezia și literatura. În acest caz, eseurile video funcționează ca o oportunitate de a auzi vocea subiectivă a unui autor, precum și de a preveni algoritmizarea și automatizarea artelor vizuale. De asemenea, funcționează pentru a integra textul scris în crearea de medii digitale (In the room, 2020-2021). În proiectele mele de cercetare urbană, colectez material vizual urban și îl transform în modele 3D, care iau forma unor

Художник візуального мистецтва, дизайнер, дослідник, який закінчив курс «Сучасне мистецтво» у ШВК у 2014 році (кураторки Катерина Бадянова та Лада Наконечна). Працює у напрямках відео есе, анімації, 3D та малювання. Сфера його інтересів широка; він працює та взаємодіє з цифровими пристроями крізь призму вітчизняної цифрової культури.

У своїй художній практиці я повинен поєднувати візуальне мистецтво з роботою в комерційному дизайні. Перебуваючи в сфері комерційної культури (яка зараз дуже цифрова), я намагаюся відображати та досліджувати такі її аспекти, як цифрове перенасичення та гнучка дистанційна робота. Я маю на увазі, що ми не можемо розглядати цифрову культуру автономно; вона завжди пов'язана з комерційними процесами та емоціями людей. Ці відносини між емоціями та технологіями я використовую для спекулятивної візуалізації художніх даних, де емоції в поточний момент служать основою для створення дивних цифрових слідів (Transition footprint (2020), Profane/ Profound memory (2021)), які можуть розглядатися, як автономні інопланетні істоти відповідно до теорії OOO («Об'єктивно-орієнтована онтологія»). Також я намагаюся втілити в свою мистецьку практику деякі ідеї OOO та Акторно-мережевої теорії.

Мене також цікавлять цифрові практики, які пов'язані з доцифровим мистецтвом, таким як відео есе, скульптура, фотографія, живопис, поезія та література. У такому випадку відео-есе працює, як можливість почути суб'єктивний голос автора та запобігти алгоритмізації та автоматизації візуального мистецтва. А також інтегрувати написання тексту в створення цифрових середовищ («У кімнаті» 2020-2021). Під час міських дослідницьких проєктів я збираю візуальний матеріал про місто та перетворюю його на

Visual artist, designer, and researcher who graduated a Contemporary art course at the School of Visual Communication in 2014 (curated by Catherina Badianova and Lada Nakonechna). He works with video essays, animation, 3D, and drawing. His sphere of interest is flexible; he works and relates with digital devices through the optics of domestic and digital culture.

In my artistic practice, I combine the visual arts with work in commercial design. Though being in a field of commercial culture (which is now highly digitalized), I try to reflect on it and research such aspects as digital intoxication and flexible remote work. My point is that we can't consider digital culture an autonomous thing—it is always connected with the processes in the commercial sphere, as well as with people's emotions.

These relations between emotions and technologies I use for speculative artistic data visualization, where emotions in the current moment serve as a base for creating weird digital footprints - Transition footprint (2020), Profane/ Profound memory (2021) -, which can be considered autonomous alien creatures according to the theory of OOO („Objective oriented ontology“). I also try to implement some ideas of OOO and Actor-network theory into my artistic practices.

I am also interested in digital practices connected to the pre-digital arts, such as video essays, sculpture, photography, painting, poetry, and literature. In this case, video essays work as an opportunity to hear the subjective voice of an author, as well as to prevent the visual arts from algorithmization and automatization. Also, they work to integrate text writing in creating digital environments (In the room, 2020-2021). In my city research projects, I work with gathering urban visual material and transforming it into 3D models which take the form of hybrid objects that can be watched as AR objects in real city landscapes

аспекте гібридні, які можна спостерігати, як об'єкти Доповненої Реальності (AR) у справжньому міському середовищі.

O altă sferă de interes pentru mine este relația dintre fiziologie și tehnologie. În momentul de față, cercetez aspecte ale fiziologiei muncii la distanță prin gesturi și activități de fitness (*Exercises in the given conditions*, 2021-2022).

De asemenea, cred că este foarte important ca artistul să lucreze în atelier și cu medii tradiționale (eu folosesc desenul și pictura acrilică). Conferă o înțelegere mai profundă asupra condiției de artist și mențin o punte între tradiție și tehnologia digitală.

Borys Kashapov (1984) este un artist din Kyiv. A absolvit Școala de Fotografie și Multimedia Rodchenko din Moscova.

În 2004 – 2005, a fost rezident al Centrului de Artă Contemporană al Academiei Kiev-Mohyla și a participat la o serie de performance-uri de început ale R.E.P. grup. A fost un participant activ pe scena artistică din Kyiv de la începutul deceniului, aventurându-se în aproape toate genurile cunoscute ale artei contemporană, de la graffiti, video, pictură și grafică, până la performance și curatoriat.

Artistul a participat la o serie de proiecte ucrainene și internaționale. În toamna anului 2017, a participat la Festivalul Tinerilor Artiști Ucraineni de la Mistetki Arsenal (Kyiv, Ucraina), organizat cu sprijinul Ministerului Culturii al Ucrainei.

Tema evenimentului a fost „Today, That Never Happened” / Astăzi, asta nu s-a întâmplat niciodată.

Michele Bressan (n. 1980) este un artist vizual care lucrează cu fotografie și film, stabilit la București din 1993. Munca sa e centrată pe documentarea unor aspecte ale realității post-comuniste românești, folosind mediul fotografic ca mijloc de cercetare artistică.

Lucrările sale au fost expuse la Bienala de Artă de la Veneția (în 2011 și 2015), Performance Art Institute - San Francisco (2010), Museum fur Photographie Braunschweig (2013), Palais de Tokyo - Paris (2013), Auditoriul Muzeului Louvre - Paris (2019), Muzeul Național de Artă Contemporană - București (2011, 2014, 2016), Fondazione Fotografia Modena (2011), Muzeul ESSL - Wien (2009), Tate Britain (2014), Art Encounters Biennale - Timișoara (2017), Centre

3D-моделі, що мають форму гібридних об'єктів, які можна спостерігати, як об'єкти Доповненої Реальності (AR) у справжньому міському середовищі.

Наступна сфера інтересів — зв'язок фізіології та технологій. Наразі досліджую різні аспекти фізіології віддаленої роботи за допомогою жестів та фізичних вправ (*“Вправи в заданих умовах”*, 2021-2022).

Також на мою думку дуже важливо для художника працювати в студії з деякими традиційними засобами (я працюю з малюнком та акриловим живописом). Це допомагає глибше зрозуміти, як бути художником, і зберігає міст між традиціями та цифровими технологіями.

Борис Кашапов (1984) — митець родом з Києва. Закінчив Московську школу фотографії та мультимедіа імені Родченка.

У 2004 - 2005 був резидентом Центру сучасного мистецтва Києво-Могилянської академії, приймав участь у ранніх виставах групи Р.Е.П., був активним учасником київської арт-сцени на межі десятиліття; експериментував із майже всіма відомими жанрами сучасного мистецтва: від графіті, відео, живопису та графіки до перформансу та кураторства.

Митець брав участь у низці українських та міжнародних проектів. Восени 2017 року став учасником Фестивалю молодих українських художників сьогодення, який так і не було проведено, та який міг би проходити за підтримки Міністерства культури України в Мистецькому Арсеналі (Київ, Україна).

Мішель Брессан (1980 р.н.) — художник візуального мистецтва, який працює з фотографією та кіно, проживає в Бухаресті з 1993 р. Його робота зосереджена на документуванні аспектів румунської посткомуністичної реальності, використовуючи фотографічний носій як засіб художнього дослідження.

Його роботи були представлені на таких майданчиках, як Венеціанська мистецька бієнале (у 2011 та 2015), Інститут мистецтва перформансу – Сан-Франциско (2010), Музей фотографії Брауншвайг (2013), Токійський палац у Парижі (2013), Аудиторіум музею Лувр у Парижі (2019), Національний музей сучасного мистецтва у Бухаресті (2011, 2014,

My next sphere of interest is the relation between physiology and technology. I am currently researching different aspects of remote work physiology through gestures and physical fitness activities (*Exercises in the given conditions*, 2021-2022).

I also think it is very important for the artist to work in the studio with some traditional mediums (I work with drawing and acrylic painting). It gives a deeper understanding of being an artist and maintains the bridge between tradition and digital technology.

Borys Kashapov
Борис Кашапов

Borys Kashapov (1984) is an artist from Kyiv. He graduated from the Rodchenko Moscow School of Photography and Multimedia.

In 2004 – 2005, he was a resident of the Contemporary Art Center of Kyiv-Mohyla Academy, and participated in a number of early performances of the R.E.P. group. He was an active participant of the Kyiv art scene at the turn of the decade, venturing into almost all known genres of contemporary art, from graffiti, video, painting, and graphics, to performance and curatorship.

The artist participated in a number of Ukrainian and international projects. In the autumn of 2017, he was a participant in the Festival of Young Ukrainian Artists at Mystetskyi Arsenal (Kyiv, Ukraine), organized with the support of the Ministry of Culture of Ukraine. The topic of the event was “Today, That Never Happened”.

Michele Bressan
Мішель Брессан

Michele Bressan (b. 1980) is a visual artist working with photography and film, based in Bucharest since 1993. His work focuses on documenting aspects of the Romanian post-communist reality, using the photographic medium as a means of artistic research.

His works have been showcased at the Venice Art Biennale (in 2011 and 2015), Performance Art Institute - San Francisco (2010), Museum fur Photographie Braunschweig (2013), Palais de Tokyo - Paris (2013), Louvre Museum Auditorium - Paris (2019), National Museum of Contemporary Art - Bucharest (2011, 2014, 2016), Fondazione Fotografia Modena (2011), ESSL Museum - Wien (2009), Tate Britain (2014), Art Encounters Biennale - Timișoara (2017), Centre d'art Contemporain

d'artContemporain - Mulhouse (2019), Les Rencontres d'Arles Photo Festival (2011), Muzeul de Istorie Naturală din Berna (2017), Art Encounters Foundation Timișoara (2020), Neuen Museum / Bauhaus Universitat Weimar (2009), Institut d'Etudes Supérieures des Arts Paris (2009).

În 2009 a câștigat Premiul ESSL pentru fotografie, iar în 2010 a obținut bursa Constantin Brâncuși la CitéInternationale des Arts, Paris.

Lucrările lui Bressan sunt incluse în mai multe colecții private și publice, printre care: Muzeul ESSL – Viena, Muzeul Național de Artă Contemporană (MNAC) – România, Museum fur Photographie – Braunschweig, Muzeul de Artă Recentă (MARe) – România, Muzeul de Istorie Naturală din Berna, Fundația Art Encounters - România, ING Bank și colecții private.

Munca mea documentează aspecte ale materialității postcomuniste românești, folosind mediul fotografic ca mijloc de cercetare artistică. Abordarea mea, de a înfățișa medii reprezentative în serii de cadre intime, organizate ca un jurnal vizual subiectiv, permite privitorului să empatizeze cu anumite scene, în timp ce e luat martor al particularităților și mecanismelor unei societăți surprinsă într-un lent proces de tranziție.

2016), Фонд фотографії Модени (2011), Музей ESSL у Відні (2009), Галерея Тейт Британії (2014), Бієнале «Мистецькі зустрічі» в Тімішоарі (2017), Центр сучасного мистецтва – Мюлуз (2019), Фотофестиваль Зустрічі в Арлі (2011), Музей природознавства у Берні (2017), Фонд «Мистецькі зустрічі» в Тімішоарі (2020), Новий музей / Університет Баухаус Веймар (2009), Інститут вищих досліджень мистецтв Парижа (2009).

У 2009 році він отримав премію ESSL за фотографію, а в 2010 році — стипендію Константина Бранкузі в CitéInternationale des Arts, Париж.

Хідожні роботи Брессана входять до численних приватних та державних колекцій, таких як: Музей ESSL – Відень, Національний музей сучасного мистецтва (MNAC) – Румунія, Музей фотографії - Брауншвайг, Музей новітнього мистецтва (MARe) – Румунія, Музей природознавства Берна, Фонд «Мистецькі зустрічі» - Румунія, ING Bank та приватні колекції.

Моя робота документує аспекти румунської посткомуністичної змістовності, використовуючи фотографічний носій, як засіб художнього дослідження. Зображаючи репрезентативне оточення за допомогою інтимних образів, як суб'єктивного візуального журналу, мій підхід дає змогу глядачеві співпереживати конкретним сценам, водночас спостерігаючи особливості та механізми суспільства, перехопленого в його повільному процесі переходу.

Mulhouse (2019), Les Rencontres d'Arles Photo Festival (2011), Natural History Museum Bern (2017), Art Encounters Foundation Timisoara (2020), Neuen Museum / Bauhaus Universitat Weimar (2009), Institut d'Etudes Supérieures des Arts Paris (2009).

In 2009 he won the ESSL Award for photography and in 2010 the Constantin Brancusi fellowship at the CitéInternationale des Arts, Paris.

Bressan's artworks are included in several private and public collections, such as: ESSL Museum – Wien, National Museum of Contemporary Art (MNAC) - Romania, Museum fur Photographie – Braunschweig, Museum of Recent Art (MARe) - Romania, Natural History Museum of Bern, Art Encounters Foundation - Romania, ING Bank, and private collections.

My work documents aspects of Romanian post-communist substantiveness, using the photographic medium as a means of artistic research. By portraying representative surroundings through intimate series marshaling as a subjective visual journal, my approach enables the viewer to empathize with specific scenes, while witnessing the particularities and mechanisms of a society intercepted in its slow transition process.

ARTIȘTII SUNT PREZENȚI

Michele Bressan

În 2010, Marina Abramovic a realizat performance-ul „The Artist is Present” în care s-a așezat față în față cu membri ai publicului doriți să participe la ceea ce putem rezuma drept un concurs de priviri tăcute ochi în ochi. Momentul, devenit emblematic, și-a găsit locul în cadrul temporal al artei contemporane și a reconfirmat o abordare deja asociată numelui artistei.

Performance-ul lui Abramovic a fost despre timp, percepție, prezență și o implicare mai profundă – aspecte pe care intenționăm să le re-propunem la un alt nivel în cadrul expoziției AICI.ACUM.

Zilele astea ne găesc într-un moment critic, martori ai unui război în desfășurare, încadrat de perspectiva escaladării sale la nivel global. Ucrainenii își părăsesc casele într-un exod forțat, care resetează continuitatea vieții și drepturile omului. Printre multe alte inițiative deja în desfășurare, ne-am gândit să organizăm un moment la care vor participa artiști ucraineni, un moment construit ca un comentariu artistic discret, dar puternic.

Prin însușirea lucrării lui Abramovic, „The Artists Are Present” oferă o reinterpretare specifică timpului și locului. Acțiunea este concepută ca o instalație: artiștilor nu li se va cere să realizeze nicio lucrare - poate că nici măcar nu vor fi prezenți fizic la vernisaj. Pe pereții uneia dintre cele două camere destinate proiectului vor fi afișate doar numele artiștilor, compuse din litere metalice neșlefuite, în timp ce cealaltă încăpere va găzdui o instalație criptică compusă din numere, drumuri și coordonate GPS.

Această formă de reprezentare va forța privitorul să acceadă o conștientizare mai profundă, atât prin faptul că va conferi artiștilor prezență, dar și prin declanșarea unui moment de conștientizare direct legat de contextul istoric actual. Artiștii vor fi prezenți, iar publicul va relaționa și interacționa cu ei sub forma unor nume de referință, purtătoare de povești nespuse ale multor alora. Numele devin operele de artă, iar artiștii sunt plătiți pentru asta, pentru prezența lor, evidențiată printr-o intervenție minimă transpusă într-o formă esențializată. Reprezentarea numelor evocă, poate, estetica asociată monumentelor, care sunt aproape întotdeauna închinare morților.

Eu cred că instalația „The Artists Are Present” doar împrumută metoda, filtrându-o într-o dimensiune conceptuală care o transformă într-un memento hipnotic și solemn dedicat celor vii.

Aici. Acum - 10 întrebări pentru Vitaly Yankovy și Borys Kashapov

1) Cred că o scurtă prezentare ne-ar fi de folos: Cine ești tu? Care este trecutul tău?

Vitaly Yankovy:

Sunt artist vizual, nu am educație artistică formală. În ceea ce privește mediile cu care lucrez, acestea sunt: modelarea 3D, animația, eseurile video și desenul. Lucrările mele video sunt aici - <https://vimeo.com/user36297424>. Deocamdată, sunt interesat de diverse direcții de studiu: vizualizarea

МИТЦІ ПРИСУТНІ

Мишель Брессан

У 2010 році Марина Абрамович створила перформанс «Художник присутній», під час якого вона зустрічалася з глядачами, які мали бажання взяти участь у тому, що ми називаємо мовчазним змаганням поглядів 1 на 1. Момент став знаковим, посівши своє місце в історії сучасного мистецтва та вкотре підтвердивши творчий прийом, який уже пов'язували з її ім'ям. Перформанс Абрамович стосувався часу, сприйняття, присутності та глибшого залучення, тобто усіх аспектів, які ми маємо намір знову запропонувати, але на іншому рівні, в рамках виставки ТУТ. ЗАРАЗ.

Сьогодні ми переживаємо критичні часи, стаючи свідками тривалої війни з потенційною перспективою її глобальної ескалації. Жителі України вимушено залишають свої домівки, що змінює плин життя та права людини. Серед багатьох вже діючих ініціатив ми подумали створити висловлювання, в якому візьмуть участь українські митці, створене як відокремлене, але потужне художнє творіння.

Апропріюючи роботу Абрамович, „Митці присутні” пропонує її переосмислення для конкретного часу та простору. Подія задумана як інсталяція: від митців не потрібні їх роботи, можливо, вони навіть фізично не будуть присутні на відкритті. На стінах однієї з двох кімнат, призначених для проекту, будуть зображені лише імена митців, складені грубими металевими літерами, а в іншій кімнаті буде розміщена загадкова інсталяція, складена з цифр, доріг та GPS-координат.

Така форма репрезентації змусить глядача до глибшого усвідомлення, забезпечить як присутність художників, так і тригер свідомості, пов'язаної з реальним історичним контекстом. Художники будуть присутні, а глядачі будуть спілкуватися та взаємодіяти з ними у формі референтних імен, які несуть нерозказану історію багатьох інших. Імена стають творами мистецтва, а митцям платять за це, за їхню присутність, яка підкреслюється мінімальним втручанням в істотну форму. Відображення імен може нагадувати естетику пам'ятників, які майже завжди присвячені померлим. Я вважаю, що інсталяція «Митці присутні» просто запозичує цей метод, фільтруючи його в концептуальний вимір, який стає гіпнотичною та урочистою пам'яткою, присвяченою живим.

Тут. Зараз - 10 запитань до Віталія Янкового і Борис Кашапов

1) Я думаю, що непогано було б зробити коротку презентацію може; хто ти? Який у вас досвід?

Віталія Янкового:

Я – художник візуального мистецтва, не маю формальної художньої освіти. Щодо медіа, я працюю з 3D моделюванням, анімацією, відео-есе та малюванням. Мої відеороботи тут — <https://vimeo.com/user36297424>. Наразі

THE ARTISTS ARE PRESENT

Michele Bressan

In 2010, Marina Abramovic made the performance "The Artist is Present" in which she faced individuals coming from the audience, ones willing to take part in what we can summarize as a 1vs1 silent staring contest. The moment became iconic, finding its place into the contemporary art timeframe and reconfirming an approach already related to her name. Abramovic's performance was about time, perception, presence and deeper engagement, all aspects that we intend to re propose on a different level within the HERE.NOW. exhibition.

Nowadays we find ourselves in a critical moment, witnessing an ongoing war framed by the perspective of its global escalation. Ukrainian residents leave their homes in a forced exodus, one that resets the continuity of life and human rights. Among many other already underway initiatives, we thought to put together an act in which Ukrainian artists will take part, an act built as a discrete yet powerful artistic comment.

By appropriating Abramovic's work, "The Artists Are Present" offers a time & site specific reinterpretation. The action is designed as an installation: the artists won't be asked to realise any work, maybe they won't even be physically present for the opening. The walls of one the two rooms intended for the project will display only the artists names, composed by rough metallic letters while the other room will house a cryptic installation composed by numbers, paths and gps coordinates.

This form of representation will force the viewer into a deeper state of awareness, granting both the presence of the artists and the triggering of a moment of consciousness directly related to the actual historical context. The artists will be present and the audience will relate and interact with them in the form of referencial names that carry the untold story of many others. The names become the artwork and the artists are paid for that, for their presence, one highlighted by a minimal intervention transposed through an essential form. The names' representation could recall the aesthetic related to monuments that almost always are dedicated to the dead. I believe that "The Artists Are Present" installation just borrows the method, filtering it into a conceptual dimension that becomes a hypnotic and solemn memento dedicated to the living.

Here. Now - 10 questions for Vitaly Yankovy and Borys Kashapov

1) I think that a brief presentation could be useful. Who are you ? What's your background?

Vitaly Yankovy:

I am a visual artist, I don't have formal artistic education. As to the mediums I work with, they are 3D modeling, animation, video-essays and drawing. My video works are here — <https://vimeo.com/user36297424>. For now, I am interested in various directions of study: subjective

subiectivă a datelor, obiecte străne, cultura digitală și, de asemenea, anumite studii urbane.

Borys Kashapov:

Cel mai probabil sunt același tip de ființă ca și tine - umană. Contextul meu constă în anii '90, arta stradală și inițiative de activism urban la firul ierbii.

2) Poate că sună ciudat, dar mi-ar plăcea să știu cum te raportezi la anumiți termeni. Ce înseamnă „artă” și „artist” pentru tine?

Vitaly Yankovy:

Pentru mine, nu există o înțelegere universală a acestor termeni. Există sute de tipuri diferite de arte și artiști. Pentru mine, arta este o înlănțuire istorică, ceea ce înseamnă că atunci când cineva începe să facă ceva, e important să învețe ce s-a întâmplat înainte în acea tradiție și ce se întâmplă acolo în momentul actual de dezvoltare socială, tehnologică și politică. Ne aflăm într-un flux continuu și e important să știm cât mai multe despre el. Artistul e un fel de pervers social și outsider, care poate avea o perspectivă specifică asupra realității și care are dreptul de a vorbi într-un limbaj ciudat (asta nu într-un socium totalitar, însă). Godard folosea expresia „Cultura ca regulă, arta ca excepție” într-unul dintre eseurile sale video.

Borys Kashapov:

Acești termeni sunt constant democratizați și putem să-i extindem noi înșine! Ultima dată când am vorbit cu medicul meu de aici, am ajuns la concluzia că ne unește faptul că medicul nu poate să schimbe lumea, dar poate face să-i fie mai bine fiecărui pacient în parte. Nici eu nu pot să schimb lumea, dar pot să schimb viziunea privitorului asupra lumii. Cât despre artă, nu înțeleg la ce arte ne referim aici - marțiale, aplicate? Un singur lucru știu: nu există drumuri bătătorite în artă!

3) Trăim un moment foarte întunecat, critic la mai multe niveluri. Chiar simt nevoia să nu concentrez această conversație pe întrebări legate de războiul în desfășurare, având în vedere că sigur le-ai auzit deja pe multe dintre ele, de multe ori până acum. Dar tot aș vrea să te întreb dacă crezi că acest moment va pune o mare presiune asupra scenei artistice ucrainene. Crezi că producțiile artistice ale deceniilor viitoare se vor construi în mare parte în jurul războiului?

Vitaly Yankovy:

De fapt, turbulențele sociale în Ucraina au început în 2014. Avem război de atunci, dar cei mai mulți au încercat să trăiască o viață normală și au ignorat situația. Retrospectiv, putem chiar să trecem în revistă felul în care au apărut în diferite opere de artă Maidanul, războiul din estul Ucrainei și anexarea Crimeei. Războiul confiscă libertatea de exprimare, poți doar să reproduci ideile oficiale de propagandă, altfel devii „dușman al statului”, așa că nu poți spune mare lucru ca artist fără să fii detestat. Dar, pe de altă parte, este important să găsim alte perspective și metode de analiză artistică a războiului și a tragediilor pe care le creează. Va fi interesant de văzut cum se va schimba scena ucraineană: o parte din ea va reproduce cu siguranță discursul oficial, o alta va căuta alte perspective (și poate va fi detestată în interiorul Ucrainei), iar o a treia se va ține departe

mene цікавлять різні напрямки досліджень: суб’єктивна візуалізація даних, дивні об’єкти, цифрова культура, а також дослідження деяких міст.

Борис Кашапов:

скоріш за все таж істота що і ти — Людина. мій бекграунд відселає до 90X, вуличних і самоорганізованих ініціатив міському активізму.

2) Це може здатися дивним, але я хочу знати, як ви ставитесь до деяких термінів. Що для вас означає «мистецтво» і «художник»?

Віталія Янкового:

На мою думку, не існує єдиного універсального розуміння цих термінів. Є сотні різних видів мистецтв і різних типів художників. Для мене мистецтво – це історичний ланцюжок, а це означає, що, починаючи щось робити, важливо дізнатися, що раніше робилося в цій традиції і що там відбувається в нинішній момент соціального, технічного та політичного розвитку. Ви завжди в якомусь потоці, і важливо знати про нього якомога більше. Художник – це такий собі соціальний ренегат і аутсайдер, який може мати специфічний погляд на реальність і має право говорити дивною мовою (але не в тоталітарному суспільстві). Годар використав вислів «Культура, як правило, мистецтво, як виняток» в одному зі своїх відео-есе.

Борис Кашапов:

Ці терміни постійно демократизуються и миі маємо змогу їх розширювати для себе самі! Ось в останньому спілкуванні з доктором ми прийшли до того, що нас об’єднує те, що доктор не може змінити світ, але може покращити окремо взятого пацієнта, також я не можу змінити світ, але я можу змінити уявлення світу глядача .

а що до мистецтва для мене не зрозуміло питання яких мистецв ми тут маємо на увазі — Бойових, прикладних? знаю одне — в мистецтві нема протоптаних доріжок!

3) Ми живемо в дуже темний момент, критичний на багатьох рівнях. Я насправді відчуваю потребу не зосереджувати цю розмову на питаннях війни, враховуючи, що більшість з них ви вже чули, напевно, багато разів. Але я все-таки хочу запитати вас, чи вірите ви, що цей момент додасть значної ваги українській мистецькій сцені? Чи вважаєте ви, що твори мистецтва на майбутні десятиліття будуть в основному побудовані навколо війни?

Віталія Янкового:

Насправді соціальна турбулентність почалася в Україні у 2014 році, з того часу у нас йде війна, але більшість людей намагалися жити звичайним життям і ігнорували це, я також. Ми навіть можемо зробити ретроспективу того, як Майдан, український Схід і Крим постали в різних творах мистецтва. Війна забирає свободу слова, ти можеш лише відтворювати основні пропагандистські ідеї, інакше ти стаєш «ворогом держави», тому мало що можеш сказати, як митець, і щоб тебе не зненавиділи. Але з іншого боку важливо знайти іншу оптику та методи художнього аналізу

data visualization, weird objects, digital culture and also some city studies.

Borys Kashapov:

Most likely the same creature as you – a Human being. My background relocates to the 90s, street and self-organized initiatives of urban activism.

2) It might sound weird, but I would like to know how you relate to some terms. What do “art” and “artist” mean to you?

Vitaly Yankovy:

For me, there is no one universal understanding of these terms. There are hundreds of different types of arts and artists. For me, art is a historical chain, which means that, when one starts to do something, it's important they learn what was previously done in that tradition and what is happening there in the current moment of social, technical, and political development. You are always in some stream and it is important to know as much as possible about it. The artist is some kind of social pervert and outsider, who can have a specific optic towards reality and has a right to speak in weird language (yet not in a totalitarian socium). Godard used the phrase “Culture as a rule, art as an exception” in one of his video essays.

Borys Kashapov:

These terms are constantly being democratized and we have the opportunity to expand them for ourselves! Here in the last conversation with the doctor, we came to the fact that we are united by the fact that the doctor can not change the world, but can improve the individual patient. Also I can't change the world but I can change the viewer's worldview. And as for "art", I do not understand the question of what arts we mean here - Martial, Applied? I know one thing - there are no trodden paths in art!

3) We're living a very dark moment, critical on many levels. I truly feel the need not to focus this conversation on questions related to the ongoing war, considering that you have definitely already heard most of them many times now. But I still would like to ask you if you believe that this moment will put a major weight on the Ukrainian artistic scene. Do you think that the artistic productions of the future decades will be majorly built around the war?

Vitaly Yankovy:

Actually, social turbulence started in Ukraine in 2014. We have had war from then, but most people tried to live regular lives and ignored it, me as well. We can even make a retrospective of how Maidan, the war in the Ukrainian East, and the annexation of Crimea appeared in different artworks. War takes away freedom of speech, you can only reproduce mainstream propaganda ideas, otherwise you become “enemy of the state,” so there is not much you can say as an artist without being hated. But, on the other hand, it is important to find other optics and methods of artistic analysis of war and the tragedies it creates. It will be interesting to see how the Ukrainian scene will change: part of it will definitely reproduce the official mainstream, another part will search for other optics (and can be hated inside of Ukraine), and yet another one

de tema războiului cu totul.

Borys Kashapov:

Nu, nu cred, cred că ar fi o trădare să ne concentrăm pe subiect și să-l exploatăm. Picturile mele sunt în război de 8 ani, iar eu nu pot să fac nimic în privința războiului în sine.

4) Deocamdată, care este relația ta cu „România de zi cu zi”? Resimți momentul & spațiul actuale ca fiind strict de tranziție sau ai putea lua în considerare o ședere mai lungă? Acestea fiind zise, ar vrea să adaug că sper că vei fi nevoit să ieși în considerare astfel de situații doar pe termen scurt și că, în cele din urmă, vei putea să te întorci acasă într-un context sigur.

Vitaly Yankovy:

Mă simt confortabil în România, care pentru mine este un amestec foarte frumos de provincialism și civilizație. Îmi place eclectismul Bucureștiului, cu toate vibe-urile astea de „mic Paris” și „micuță Italie”. De asemenea, sunt mare fan al Europei de Est și nu vreau să „merg în vest”. Simt mai multă libertate în Est. Îmi e foarte ușor să înțeleg Bucureștiul drept capitală est-europeană, care a reușit să păstreze relațiile calde dintre oameni. Eu numesc Bucureștiul „Kievul după ce s-a vindecat de alcoolism – dar nu de tot”. Nu pot să-mi fac planuri de viitor acum, dar voi rămâne aici în viitorul apropiat, deși locul ăsta e văzut ca sărac, lipsit de perspective și nepopular. Mă simt fericit aici și plănuiesc să „merg spre vest” doar ca turist.

Borys Kashapov:

Viața mea e într-o perioadă de tranziție, nu-mi fac planuri. Până acum, patru proiecte împărțite în doi ani mă leagă de București. Pe 16 aprilie zbor la Roma. Războiul distruge orice plan.

5) Ce părere ai despre toate acțiunile actuale menite să-i ajute atât pe cei care au rămas în Ucraina, cât și pe cei plecați într-un exod dramatic? Mă refer la toate inițiativele artistice, licitațiile, expozițiile și așa mai departe. Crezi că toate sunt utile? Ai sesizat vreo abordare de prost gust?

Vitaly Yankovy:

Putem să ne raportăm la aceste inițiative ca făcând parte din practicile de război și să nu le judecăm. În cele mai multe cazuri, oamenii încearcă să ajute în modul cel mai direct și mai ușor de înțeles. Când, de exemplu, celebritățile internaționale își pun steagul ucrainean la profil pe paginile de socializare, este și kitsch, este și un gest de susținere—dar e mai mult de susținere.

Borys Kashapov:

Războiul nu te ajută să devii o persoană bună sau un artist bun. Mulți colecționează și folosesc artiștii în cele mai jingoase feluri. Ceea ce se întâmplă acum în țara mea e un dezastru, dar nu-i ăsta momentul să ne facem griji pe tema asta.

6) Pe parcursul scurtei tale șederi în București ai avut ocazia să cunoști câțiva artiști locali și să vizitezi muzee, spații artistice și expoziții. Care sunt artiștii români care ți-au atras atenția? Cine sunt cei pe care îi întâlnești zilnic?

війни та трагедій, які вона створила. Буде цікаво подивитися, як зміниться українська сцена: частина обов'язково відтворюватиме офіційний мейнстрім, частина шукатиме іншу оптику (і її можуть зненавидіти всередині України), а частина буде триматися подалі від теми війни.

Борис Кашапов:

Ні, я так не вважаю, вважаю що це зрада! триматись і експлуатувати це питання. Хоч на моих полотнах вже 8 рік йде війна і я нічого з цим зробити не можу.

4) Наразі, яке ваше відношення до «повсякденної Румунії»? Ви відчуваєте це лише як перехідний період чи розглядаєте країну для тривалого перебування? Зважаючи на сказане, я повинен додати, що я сподіваюся, ви розглядаєте цю ситуації лише як тимчасову, щоб врешті-решт мати можливість повернутися додому, коли це буде безпечно.

Віталія Янкового:

Мені комфортно в Румунії, яка для мене є дуже гарною сумішшю провінційності та цивілізації. Мені подобається еклектика Бухареста з усім цим «маленьким Парижем» та «маленькою Італією». Я також великий шанувальник Східної Європи і не хочу «їхати на захід», я відчуваю більше свободи на Сході. Бухарест для мене – дуже зрозумілий, як східноєвропейська столиця, якій вдалося зберегти теплі стосунки між людьми. Я називаю Бухарест «Київ після лікування від алкоголізму, але не до кінця». Я не можу зараз будувати плани на майбутнє, але я залишаюся тут найближчим часом, хоча це місце вважається бідним, неперспективним і непопулярним, я відчуваю себе тут щасливим і планую «поїхати на захід» лише як турист.

Борис Кашапов:

Моє життя стало перехідним періодом, в мене немає планів, поки що є 4 проекти розбитих на 2 роки, що об'єднують мене з Бухарестом. 16 квітня я вилітаю до Риму. Війна розбиває будь які плани.

5) Як ви ставитеся до всіх дій, спрямованих на допомогу як тим, хто залишився в Україні, так і тим, хто вимушено поїхав? Я маю на увазі всі мистецькі ініціативи, аукціони, виставки тощо. Ви вважаєте їх корисними? Чи помітили ви такі, чий підхід не відповідає мистецьким вподобанням?

Віталія Янкового:

Ми можемо розглядати ці ініціативи як частину військових практик і не судити їх, у більшості випадків люди намагаються допомогти найбільш прямим і зрозумілим способом. Коли, наприклад, світові знаменитості використовують український прапор на своїх соціальних сторінках, це і кітч, і акт підтримки, але більше підтримки.

Борис Кашапов:

Війна не допоможе вам стати ні гарною людиною ні гарним художником. Багато хто збирає і використовує митців найбруднішими способами. у мене в країні зараз це провал, але не на часі зараз про це турбуватись.

6) Під час вашого короткого перебування в

will keep away from the theme of war altogether.

Borys Kashapov:

No, I don't think so, I think it's a betrayal to stick to and exploit this issue. Although the war has been on my paintings for 8 years and I can't do anything about it

4) As for now, what's your relation to “everyday Romania”? Do you feel it just as a transitional space&moment, or you could consider it for a longer stay? Having said that, I should add that I hope you will need to consider such situations only for the short term and will eventually be able to go back home in a safe context.

Vitaly Yankovy:

I feel comfortable in Romania, which for me is a very nice mix of provincialism and civilization. I like the eclecticism of Bucharest, with all this “little Paris” and “little Italy” vibes. I am also a great fan of Eastern Europe and don't want to “go west”. I feel more freedom in the East. Bucharest is very easy for me to understand as an Eastern European capital, which has managed to preserve the warm relations between people. I call Bucharest “Kyiv after being cured of alcoholism—but not entirely.” I can't make plans for the future now, but I will stay here for the foreseeable future, even though this place is considered poor, without perspectives, and unpopular. I feel happy here and plan to “go west” only as a tourist.

Borys Kashapov:

My life is in a transitional period, I have no plans, so far there are 4 projects divided into 2 years, connected with Bucharest. On April 16 I fly to Rome. The war shatters any plans.

5) What is your opinion about all the ongoing actions intended to help both the ones who remained in Ukraine and the ones who left in a dramatic exodus? I'm referring to all the artistic initiatives, auctions, exhibitions, and so on. Do you think that all of them are useful? Have you noticed some of them as being tasteless in their approach?

Vitaly Yankovy:

We can consider these initiatives as part of war practices and not judge them. In most cases, people are trying to help in the most direct and understandable way. When, for example, world celebrities use the Ukrainian flag on their social pages, it's both kitsch and an act of support—but more of support.

Borys Kashapov:

War will not help you to become a better person or a good artist. Many people attract and use artists in the dirtiest ways. What we have in our country is a big crash, but it's not a proper time to worry about it now.

6) During your short stay in Bucharest you have had the opportunity to meet several local artists and to visit museums, art spaces, and exhibitions. Who are the Romanian artists that caught your attention? Who are the ones you meet on a daily basis?

Vitaly Yankovy:

De fapt, îmi vine greu să numesc spații culturale din București care nu mi-au plăcut - și am descoperit doar o mică parte din scena artistică locală, în care activează și o mulțime de artiști interesanți. N-o să dau nume, că nu-i corect. În general, scena artistică locală nu mi se pare rea și nici suprad dezvoltată, ceea ce pentru mine e un plus.

Borys Kashapov:

Din păcate, nu am reușit să întâlnesc artiști în fiecare zi, pentru că am grijă de familia și copilul meu, dar primul artist care ne-a fost arătat aici a fost Nicolae Comănescu și am rămas uimit de cât de aproape este de înțelegerea formei. Am văzut și o alte câteva proiecte bune și am fost surprinși de ce scenă artistică mișto aveți aici. Dar apoi ni s-a spus că suntem protejați de arta proastă și pur și simplu n-am văzut-o.

7) De când ai ajuns în București, ai reușit să lucrezi? Ce nevoi de spațiu/configurare ai, ca să lucrezi? E de ajuns un desktop + laptop sau ai nevoie de un studio fizic?

Vitaly Yankovy:

Mi-am găsit puterea de a crea doar după la trei săptămâni după evacuarea din Ucraina. Am început să-mi reconstitui experiența de persoană relocată, fără o casă a mea - e și un fel de terapie. În a patra săptămână, am fost în stare să fac lucrări care nu au legătură cu războiul și mi-e teamă că voi fi detestat pentru asta, mai ales de oamenii care au rămas în Ucraina. Practic, am nevoie de un birou cu un laptop ca să lucrez, și de un spațiu mic ca să lucrez la desene, pe care îl am aici. La început a fost greu, pentru că aveam doar un laptop „curat”, fără nimic pe el. Mi-am lăsat toată tehnologia în Ucraina, la fel și toate materialele, dar acum am adus la zi aproape tot ce îmi trebuie.

Borys Kashapov:

Da, am reușit să am o expoziție la MARE [Muzeul de Artă Recentă]. Catinca Tăbăcaru mi-a oferit cu mare amabilitate un studio. A avut probleme cu computerul, pentru că am pierdut accesul la el în Kyiv, iar eu lucrez și în new media.

8) Crezi că „toți suntem artiști”?

Vitaly Yankovy:

Mema asta a fost creată de artistul Joseph Beuys, care era o persoană foarte controversată, cu propriile opinii asupra sistemelor sociale. Mema a fost importantă în vremurile în care practicile artistice și-au extins domeniul, în special în anii 1970, și, de asemenea, când incluziunea socială neoliberală a devenit mainstream, cam în anii 2010 în Europa de Est. Toată lumea poate să fi artistă, într-un fel de performance cu reguli specifice, simplificate sau atunci când reducem arta la a fi „tot”. Dacă cineva vrea să fie artist, îi putem pune câteva întrebări de bază (pe care am fost învățat să le pun în timpul studiilor mele artistice): Ce este problematic în opera ta? Ce teorii folosești în practica ta artistică? Cu ce tendințe din istoria artei îți asociezi opera? Cărei perioade aparține creația ta? Nu sunt sigur că toată lumea ar înțelege aceste întrebări și și-ar dori să fie un outsider social, care trăiește o viață de artist. Dar, la nivelul performance-ului neoliberal, a spune că „toți suntem artiști” e fun și trendy.

Бухаресті ви мали можливість зустрітися з кількома місцевими художниками та відвідати музеї, мистецькі простори та виставки. Які румунські художники привернули вашу увагу? З якими ви зустрічаєтесь щодня?

Віталія Янкового:

Насправді важко знайти культурні простори в Бухаресті, які б мені не сподобалися, а я відкрив лише невелику частину місцевої арт-сцени, де також є багато цікавих художників. Не буду давати прямих імен, тому що це недоречно. Загалом місцева арт-сцена непогана і не надто розвинена, що для мене плюс.

Борис Кашапов:

На жаль в мене немає змоги зустрічатися с художниками щодня так як я піклуюсь тут про свою родину і дитину, але першого художника якого нам тут показали був nicolae comanescu і я був вражений якої близькістю розуміння форми з ним. також ми побачили ряд інших гарних проектів и здивовані були яка у вас гарна сцена, але нам потім сказали що нас бережуть від поганого мистецтва і ми його просто не бачили.

7) З того часу, як ви прибули в Бухарест, чи вдалося вам попрацювати? Який вам потрібний простір/умови для роботи? Настільного комп'ютера + ноутбука буде достатньо чи вам знадобиться місце в студії?

Віталія Янкового:

Я знайшов сили творити лише через 3 тижні після евакуації з України. Я почав переосмислювати свій досвід переселенця без офіційного дому - це також певна терапія. На 4-му тижні я спромігся робити речі, не пов'язані з війною, і боюся, що мене за це зненавидять, особливо люди, які залишилися в Україні. В основному мені потрібен стіл для роботи з ноутбуком і невеликий простір для роботи з кресленнями, це все у мене є. Спочатку було важко, бо в мене був лише «чистий» ноутбук без нічого, всі технічні налаштування залишилися в Україні, як і всі матеріали, але на даний момент я відновив майже все, що мені потрібно.

Борис Кашапов:

Так, мені вдалось зробити виставку в MARE. Catinca Tabacaru люб'язно надала мені студію. Як раз саме із комп'ютером відбулися проблеми, так як я втратив до нього доступ в Києві, а я також займаюсь новими медіа

8) Ви вірите, що «Кожен є художником»?

Віталія Янкового:

Цей мем створив виконавець Йозеф Беус, який був дуже суперечливою людиною із власними поглядами на соціальні системи. Цей мем був важливим у часи, коли мистецькі практики розширювали свою сферу діяльності, особливо в 1970-х роках, а також коли неоліберальна соціальна інтеграція стала основною течією, приблизно в 2010-х роках у Східній Європі. Кожен може бути художником у якомусь перформансі з певними спрощеними правилами, або коли ми зводимо мистецтво до «усього». Якщо людина

Vitaly Yankovy:

Actually, it's hard to name cultural spaces in Bucharest that I didn't like and I have only discovered a small part of the local art scene, where there are also a lot of interesting artists. Won't name names, 'cause that's not right. In general, the local art scene is not bad and not overdeveloped, which is a plus for me.

Borys Kashapov:

Unfortunately, I am not able to meet artists every day because I take care of my family and child here, but the first artist we were shown here was Nicolae Comanescu and I was amazed at how close he was to understanding the form. Besides, we saw a number of other good projects and were surprised by what a beautiful scene you had, but then we were told that we are protected from bad art and we just did not see it.

7) Since you've arrived in Bucharest, have you managed to work on anything? What is your needed space/setup in order to work? Would a desktop + laptop be enough, or do you need studio space?

Vitaly Yankovy:

I only found some strength to create after three weeks of being evacuated from Ukraine. I have started to rework my experience as a relocated person without a formal home - it's also some kind of therapy. In the fourth week, I was capable of doing things not connected with the war and I am afraid that I will be hated for it, especially by the people who stayed in Ukraine. Basically, I need a desk to work with a laptop and a small space to work with drawings, which I have here. At first it was hard, 'cause I only had a "clean" laptop, without anything on it. I left all my technical setup in Ukraine, as well as all my materials, but now I have restored almost everything I need.

Borys Kashapov:

Yes, I managed to make an exhibition in MARE. Catinca Tabacaru kindly provided me with a studio. It was the computer that caused problems because I lost access to it in Kyiv, and I'm also working on new media.

8) Do you believe that “Everyone is an artist”?

Vitaly Yankovy:

This meme was created by performer Joseph Beuys, who was a very controversial person, with his own views on social systems. This meme was important in times when art practices expanded their field, especially in the 1970s, and also when neoliberal social inclusion became mainstream, approximately in 2010s in eastern europe. Everyone can be an artist in some kind of performance with specific simplified rules, or when we reduce art to "everything". If a person wants to be an artist, we can ask them some basic questions (which I was taught to ask during studying at the art school): What is problematic in your work? What theory do you use during production of your work? With what tendencies in the history of art can you link your work? To what period of time does your work belong? I am not sure that everyone would understand these questions and would want to be a social outsider, living the life of an artist.

Borys Kashapov:

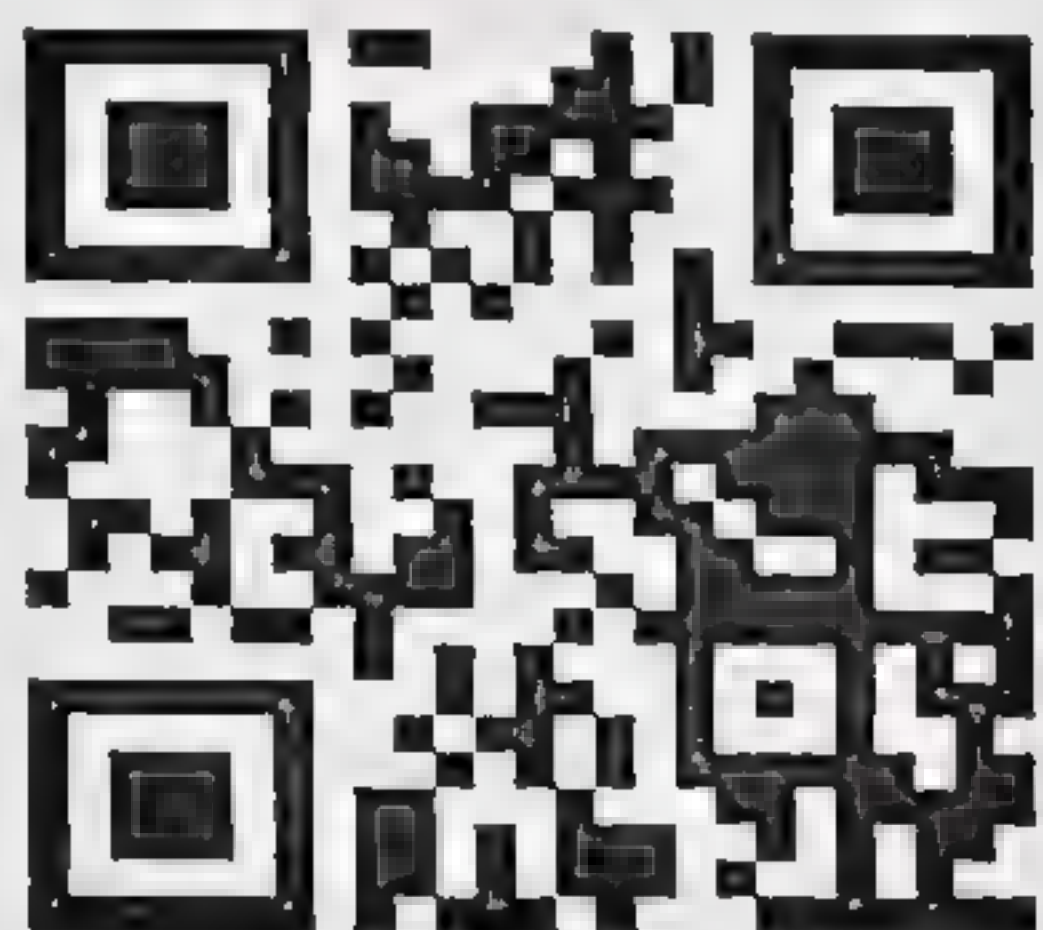
Sigur că da, traducem cartea asta în ucraineană acum [*Everyone Is an Artist: Practices in Cosmopolitics with Joseph Beuys*]! Mai e și articolul meu. Dacă toți devin artiști, artiștii au dreptul să devină orice altceva!

9) *Ai putea descrie situația actuală la nivel mondial printr-un citat? Dintr-o carte, un film, un filosof, reclamă sau un prieten de-al tău – un citat potrivit ca să încadreze realitatea zilelor noastre.*

Vitaly Yankovy:

Îmi amintesc o carte care descria abordarea artistică a formalistului german Erwin Bechtold, care consta în „ordine și noroc”. Poate că putem parafraza de acolo situația actuală, ca fiind „haos și noroc”. În cazul lui Bechtold, există întotdeauna oportunitatea de a te îndepărta de algoritmi formalii, programați; în cazul meu — ai oportunitatea să construiești ceva dintr-un haos total și incertitudine. Există întotdeauna o oportunitate, chiar și într-o perioadă tragică.

Borys Kashapov:

10) *Ce înseamnă pentru tine „AICI.ACUM”? Atât ca concept de expoziție, cât și ca declarație obiectivă legată de timpul și prezența ta fizică în România.*

Vitaly Yankovy:

Pentru mine este starea actuală, când acționezi din cauza unei situații și se poate întâmpla orice, deci planurile nu funcționează, te concentrezi pe momentul prezent. Este și o poziție filosofică de a fi prezent în moment, n-am nicio altă opțiune, temporalitatea își pierde trecutul și viitorul, te lasă doar cu prezentul, cu acest „aici și acum”.

Borys Kashapov:

Este o expoziție ținută în prezența artistului, dar, pentru mine, astăzi este mai importantă prezența spectatorului, pentru că atâta timp cât acesta se uită la lucrare, ea există.

хоче бути художником, ми можемо поставити їй кілька основних питань (які мене навчили задавати під час навчання в художній школі): яка проблематика вашої роботи?; яку теорію ви використовуєте під час виготовлення своєї роботи?; з якими тенденціями в історії мистецтва можете пов'язати свою творчість?; до якого часу належить ваша робота? Я не впевнений, що всі зрозуміють ці питання і захочуть бути соціальним аутсайдером, який живе життям художника. Але на рівні неоліберального перформансу «Кожен є художником» — це весело і модно.

Борис Кашапов:

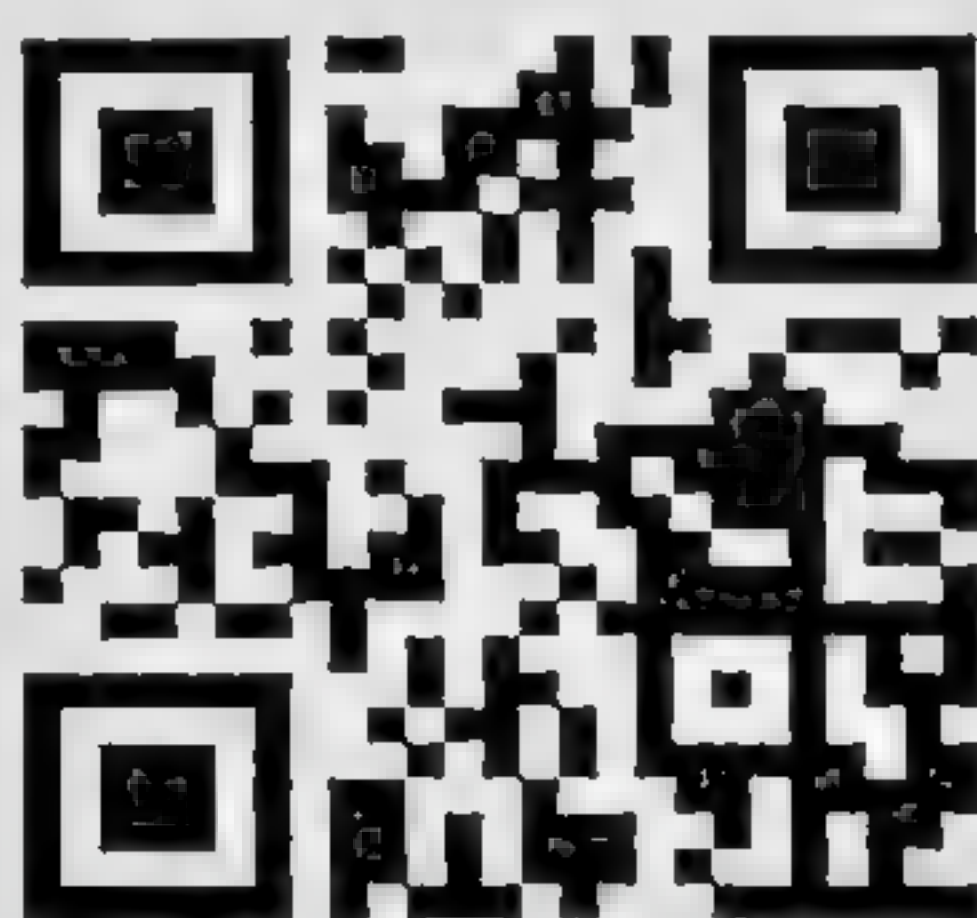
Так звісно ми займались перекладом цієї книжки на українську мову ! там є моя публікація . Коли кожна людина стала художником то і художник мають право бути ким завгодно !

9) *Чим можете ви описати поточну ситуацію у світі за допомогою цитати? Цитата, що походить з книги, фільму, реклами, належить філософу або вашому другу, цитата, яка підходить для відображення сучасної реальності.*

Віталія Янкового:

Я пам'ятаю книжку, яка описує художній підхід німецького формаліста Ервіна Бехтольда, де було щось типу «замовити шанс», можливо, теперішню ситуацію можна перефразувати як «хаос і шанс», завжди є якась можливість, у випадку Бехтольда відійти від запрограмованих формальних алгоритмів, у моєму випадку — створити щось із повного хаосу та невизначеності. Шанс є завжди, навіть у час трагедії.

Борис Кашапов:

10) *Що для вас означає проєкт ТУТ.ЗАРАЗ? Як концепція, пов'язана з виставкою, так і об'єктивна заява про вашу фізичну присутність в Румунії.*

Віталія Янкового:

Для мене це поточний стан, коли ти дієш відповідно до ситуації, і будь що може статися насправді, тому плани не працюють, і ти концентруєшся на поточному моменті. Це також філософська позиція буття в моменті, у мене немає іншого вибору, тимчасовість втрачає минуле і майбутнє, залишаючи вам лише сьогоднішнє, з цим «тут і зараз».

Борис Кашапов:

Є виставка в присутності художника, але для мене сьогодні важливіша присутність глядача, так як поки він дивиться на працю, вона існує.

But, at the level of neoliberal performance, “everyone is an artist” is fun and trendy.

Borys Kashapov:

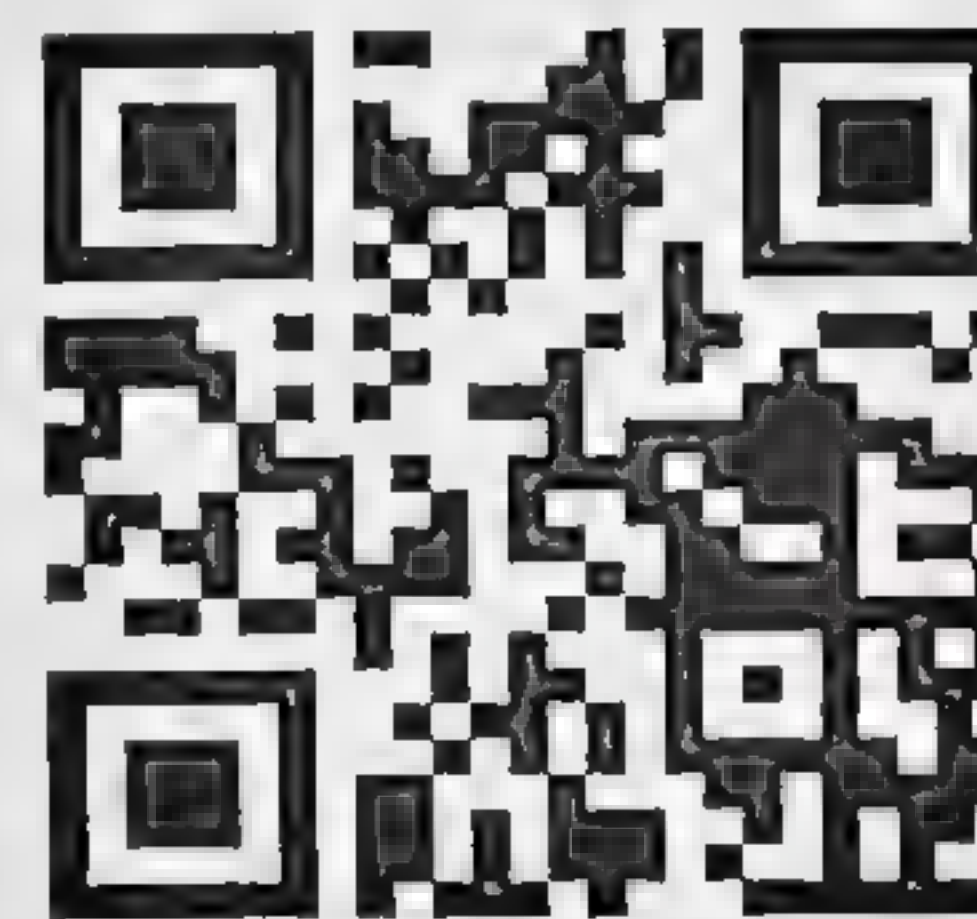
Of course, we are translating this book into Ukrainian [*Everyone Is an Artist: Practices in Cosmopolitics with Joseph Beuys*]! There is my article as well. If everyone can become an artist, then the artist has the right to become anyone else.

9) *Can you describe the current worldwide situation by using a quote? One coming from a book, a movie, a philosopher, advertising, or from a friend of yours—a quote suited to frame nowadays reality.*

Vitaly Yankovy:

I remember a book that described the artistic approach of German formalist Erwin Bechtold, which was like “order and chance.” Maybe the current situation can be paraphrased from it, like “chaos and chance.” There is always some opportunity, in Bechtold's case, to step away from programmed formal algorithms; in my case — to build something from total chaos and uncertainty. There is always a chance, even in a time of tragedy.

Borys Kashapov:

10) *What does “AICI.ACUM” / “HERE.NOW” mean to you? Both as a concept related to an exhibition and as an objective statement related to your time & physical presence in Romania.*

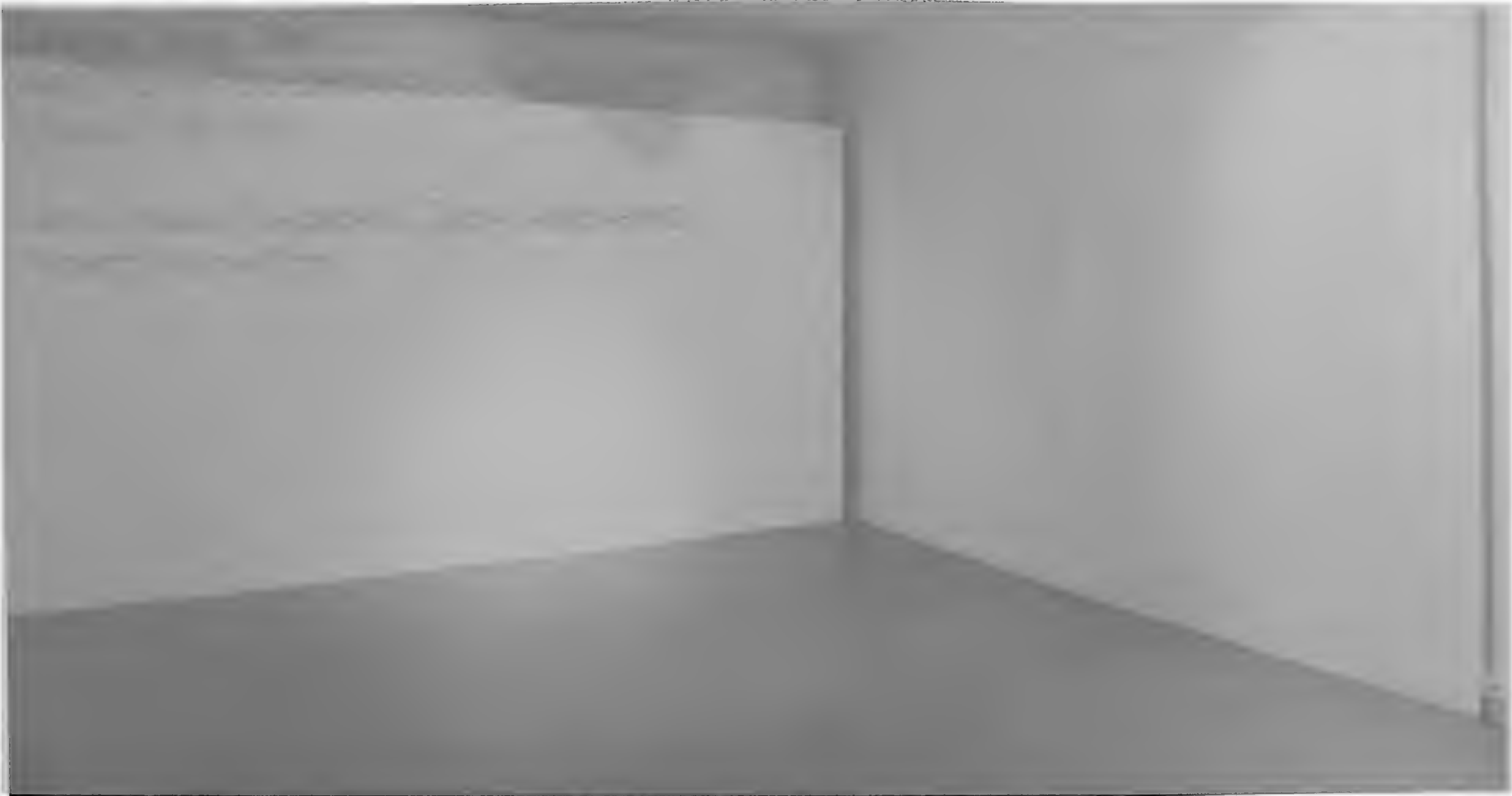
Vitaly Yankovy:

For me it's the current state, when you act due to a situation and everything can actually happen, so plans don't work, you focus on the present moment. It is also a philosophical position of being in the moment, otherwise I have no other choice, temporality loses past and future, leaving you with the present only, with this “here and now.”

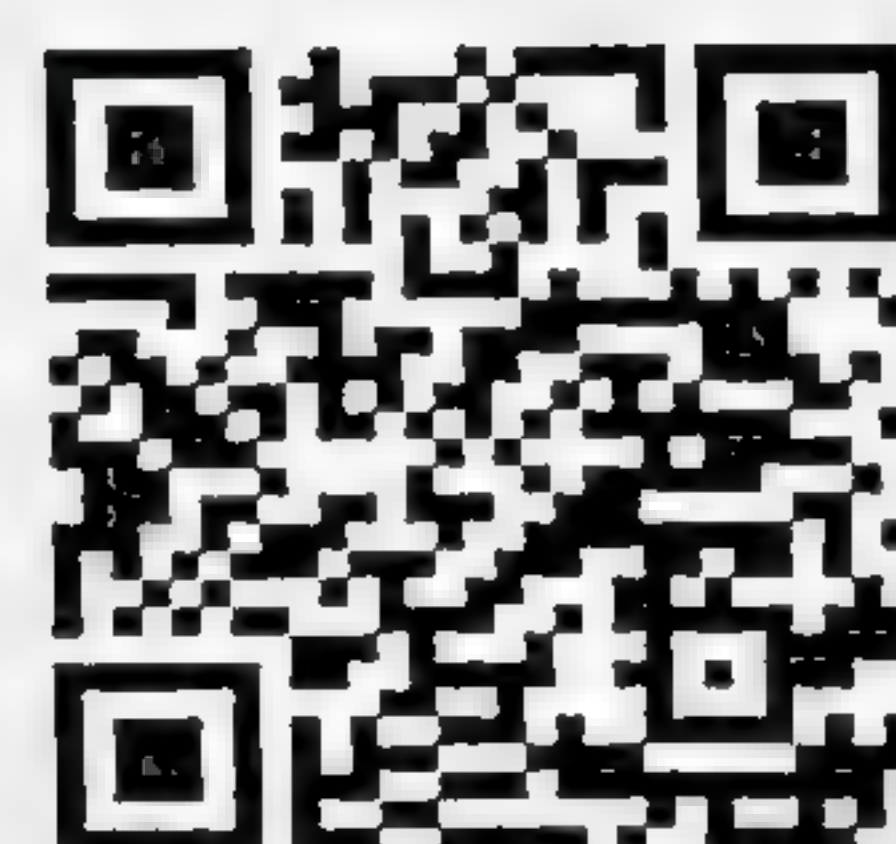
Borys Kashapov:

There is an exhibition where the artist is present, but for me today the presence of the spectator is more important, because the work exists as long as it is looked at.

Roman Bondarchuk
Роман Бондарчук

Roman a absolvit Universitatea de Stat de Teatru, Film și Televiziune din Kyiv. E director artistic și membru al comitetului de selecție al Festivalului Internațional de Film Documentar pentru Drepturile Omului Docudays UA.

Este laureat al Premiului Taras Șevcenko – cel mai înalt distincție ucraineană pentru realizări artistice (2019).

Din 2019 face parte din Comitetul de Selecție pentru Premiile Academiei Ucrainene de Film.

Opera lui Roman include lungmetraje, scurtmetraje, documentare și videoclipuri muzicale.

Primul său lungmetraj documentar, *Ukrainian Sheriffs*, a câștigat Premiul Special al Juriului la IDFA 2015 și a fost candidatura Ucrainei la cea de-a 89-a ediție a Premiilor Academiei Americane de Film (Oscar) la categoria Cel mai bun film într-o limbă străină. Al doilea documentar semnat de el, *Dixie Land* (2016), a avut premiera la Festivalul de Film Full Frame (SUA) și a primit Premiul Golden Duke pentru cel mai bun film ucrainean la

Festivalul Internațional de Film de la Odesa. Debutul său în ficțiune, *Volcano* (2018), a câștigat 12 premii internaționale și a fost selectat pentru a fi proiectat în peste 50 de festivaluri din întreaga lume.

Роман закінчив Київський державний університет театру, кіно та телебачення. Він є художнім директором та членом відбіркової комісії Міжнародного фестивалю документального кіно про права людини DOCUDAYS UA

Лауреат премії імені Тараса Шевченка - найвища нагорода за досягнення в мистецтві в Україні (2019)

З 2019 член української відбіркової комісії академічних нагород на премію Оскара.

Творчий спадок Романа- це низка художніх фільмів, короткометражок, документальних фільмів та музичних відео.

Його перший повнометражний документальний фільм, "Українські шерифи", отримав спеціальну нагороду від міжнародного кінофестивалю в Амстердамі в 2015 році та був обраний представляти Україну на 89-й церемонії нагородження Оскаром у категорії "кращий іноземний фільм". Його інша документальна стрічка "Діксленд" (2016), була вперше показана на фестивалі повноекранних фільмів (США) та отримала Золотого Дюка за кращу українську стрічку на міжнародному кінофестивалі в Одесі.

Перша художня стрічка Романа "Вулкан" (2018), виграла 12 міжнародних винагород та була відібрана для участі у більш ніж 50 фестивалях по всьому світу.

Roman is a graduate of the Kyiv State University of Theater, Cinema and Television. He serves as artistic director and sits on the Selection Committee of Docudays UA International Human Rights Documentary Film Festival.

He is a laureate of the Taras Shevchenko Prize – Ukraine's highest award for artistic achievement (2019).

Since 2019 he has been a member of the Ukrainian Academy Awards Selection Committee.

Roman's oeuvre includes work in feature film, short film, documentary, and music video.

His first feature-length documentary film, *Ukrainian Sheriffs*, took the Special Jury Prize at IDFA 2015 and was selected as the Ukrainian submission to the 89th Academy Awards (Oscars) in the category of Best Foreign Language Film.

His second documentary effort, *Dixie Land* (2016), premiered at the Full Frame Film Festival (USA), and received the Golden Duke Award for best Ukrainian Film at the Odesa International Film Festival. Roman's fiction debut, *Volcano* (2018), has won 12 international awards and was selected for screening by more than 50 festivals worldwide.

Dar'ya Averchenko
Дар'я Аверченко

Dar'ya e producătoare de film stabilită la Kyiv (Ucraina).

A studiat la Facultatea de Jurnalism a Universității Internaționale din Kyiv. A absolvit studiile postuniversitare la Freie Universität Berlin.

A lucrat ca jurnalistă pentru publicația Weekly Mirror și a lucrat pentru TV Channel K1 și TV Phoenix (Berlin). A condus versiunea ucraineană a canalului de televiziune german Da Vinci Learning. Este membră a Sindicatului Jurnaliștilor din Ucraina.

Din 2007, Averchenko este scenaristă de lungmetraje și documentare. În 2014, filmul ei *Euromaidan. Rough Cut* a fost în programul Best of Fests la IDFA. *Ukrainian Sheriffs* (2015) este primul ei lungmetraj documentar. A câștigat un premiu special al juriului la IDFA 2015 și a fost selectat drept candidatura ucraineană la cea de-a 89-a ediție a premiilor Oscar (Premiile Academiei Americane de Film) drept Cel mai bun film străin. Filmul de ficțiune *Volcano* de Roman Bondarchuk, pe care Dar'ya l-a coprodus în 2018, a câștigat 12 premii și a fost inclus în selecția oficială a peste 50 de festivaluri din întreaga lume.

Este șefa Departamentului de comunicare și membră în Comitetului de selecție al Festivalului Internațional de Film Documentar pentru Drepturile Omului Docudays UA.

Călin Boto
Калін Бото

Călin Boto e critic și jurnalist de film, până nu demult redactor-șef al revistei *Film Menu* și redactor la *All About Romanian Cinema*, iar acum redactor la *Acoperișul de Sticlă* și *Films in Frame*. A participat la ateliere internaționale de critică de film în Varșovia, Palić, Sarajevo și Locarno (2018, 2019, 2021) ca mai apoi să primească Premiul „Ion Cantacuzino” pentru publicistică cinematografică din partea Uniunii Cineaștilor din România (2021).

Ține o rubrică la Revista Arta, colaborează cu festivalurile bucureștene BIEFF și ART200, iar de-a lungul ultimului an a curatoriats selecții de cinema românesc mut pentru proiectele intermedia ale Centrului Cultural pentru Imagine și Sunet („Short Sounds” & „Ficțiuni sonore”).

Дарина — продюсер, живе та працює у Києві (Україна).

Навчалася на факультеті журналістики Київського міжнародного університету. Післядипломну освіту здобула у Вільному університеті Берліна.

Працювала журналістом видань «Дзеркало тижня», «Вгору», телеканалу «К1», а також телеканалу Phoenix (Берлін), очолювала українську редакцію німецького освітнього телеканалу Da Vinci Learning. Член Національної спілки журналістів.

З 2007 року пише сценарії до ігрових й документальних фільмів.

У 2014 році її фільм «Euromaidan. Rough Cut» був у програмі Best of Fests на IDFA. «Українські шерифи» (2015) — її перший повнометражний документальний фільм. Фільм отримав спеціальний приз жюрі на IDFA 2015 і був обраний як найкраще подання іншомовних фільмів на 89-му врученні премії Оскар від України. Художній фільм Романа Бондарчука «Вулкан», що був спільною роботою з Дариною, в 2018 році отримав 12 нагород і був офіційно відібраний більше ніж на 50 фестивалів по всьому світу.

Вона очолює відділ комунікацій та є членом Відбіркової ради Міжнародного фестивалю документального кіно про права людини DOCUDAYS UA.

Dar'ya is a producer based in Kyiv (Ukraine). She studied at the Faculty of Journalism at Kyiv International University. She received her postgraduate education at the Free University of Berlin.

She worked as a journalist for the publication Weekly Mirror and has worked for TV Channel K1, and TV Phoenix (Berlin). She led the Ukrainian version of the German TV Channel Da Vinci Learning. She is a member of the Union of Journalists of Ukraine.

Since 2007, Averchenko has been a scriptwriter for feature films and documentaries.

In 2014, her film *Euromaidan. Rough Cut* was in the Best of Fests program at IDFA. *Ukrainian Sheriffs* (2015) is her first feature-length documentary. It has won a Special Jury Prize at IDFA 2015 and was selected as the Ukrainian submission to the 89th Oscars (Academy Awards) as the Best

Foreign Language Film. The fiction film *Volcano* by Roman Bondarchuk, which Dar'ya co-produced in 2018, has won 12 awards and was officially selected to more than 50 festivals worldwide.

She's a Head of Communications Department and a Member of the Selection Committee of the International Human Rights Documentary Film Festival Docudays UA.

Калін Бото — кінокритик і журналіст, донедавна головний редактор журналу «Film Menu» та редактор «All About Romanian Cinema». Зараз працює редактором у «Acoperișul de Sticlă» та «Films in Frame». Брав участь у міжнародних практикумах з кінокритики у Варшаві, Паличі, Сараєво та Локарно (2018, 2019, 2021), а пізніше отримав премію «Ion Cantacuzino» за журналістську діяльність у кіноіндустрії від Спілки кінематографістів Румунії (2021). Він веде рубрику в Revista Arta, співпрацює з бухарестськими фестивалями BIEFF та ART200, а за останній рік був куратором добірки німого румунського кіно для міжмедійних проєктів Культурного центру зображення та звуку («Short Sounds» & «Sound Fictions»).

Călin Boto is a film critic and journalist, until recently editor-in-chief of the *Film Menu* magazine and an editor at *All About Romanian Cinema*.

He is now editor at *Acoperișul de Sticlă* and *Films in Frame*. He has participated in international film criticism workshops in Warsaw, Palić, Sarajevo, and Locarno (2018, 2019, 2021), and later received the «Ion Cantacuzino» Award for film journalism from the Romanian Filmmakers' Union (2021).

He runs a column in Revista Arta, collaborates with Bucharest festivals BIEFF and ART200, and over the past year has curated selections of silent Romanian cinema for the inter-media projects of the Cultural Center for Image and Sound («Short Sounds» & «Sound Fictions»).

Așa cum le vedem, filmele zilelor noastre se stângesc mai mereu cu începutul: acea lungă listă în mișcare căreia, împotriva specificității sale, îi spunem generic. Câțiva, sau zeci, sau sute de inși se dezvoltă de-a lungul acelor minute sacrificate de către public odată cu the end, cu sfârșitul anunțat al poveștii, al ideii. Fie oricum, să proiectezi numai genericul unui film sună a teribilism formal, corectiv precum vindicativ. Poate fi și astfel, însă aici, acum, când visul diurn al bunăstării s-a întrerupt încă o dată, fac apel la o altfel de înțelegere a genericului; = dovada încărcăturii umane a filmului, numai astfel reperabilă în întreg.

Cinema, mai mult ca oricare altă artă, vine în urma unui efort comun multora. A-i vedea înălțuiți, nume după nume, ins lângă ins, de la artist la tehnician, ține loc unei fotografii de grup, souvenir dintr-un timp și un ideal împărtășite.

Am hotărât că nu vrem, nu putem arăta artă; că lipsa exponatelor ar face bine să sugereze lipsurile imediate ale artiștilor ucraineni, iar spațiul rămas liber să servească reflecției. Ecranelor românești le va veni vârsta cinemaului ucrainean; curând. Pentru moment, să-i privim atent fotografiile de grup, documente sociale ale unor timpuri în care putea fi vorba despre cinema. Mai apoi, să nu-i uităm adevăratele documente vizuale, amprente ale unei lumi pe care unii-alții ar dori-o neidentificată.

Călin Boto

Як бачимо, сучасні фільми завжди закінчуються початком: цей безперервний список, який, незважаючи на специфіку, ми румунською, називаємо generic (фінальні титри). Декілька, десятки або сотні людей з'являється ті хвилини після фрази «Кінець», коли історія закінчилась. У будь-якому випадку, лише показ кінцевих титрів фільму звучить як формалістичний трюк, як коригувальний, так і мстивий. Може й так, але тепер, коли мрія про процвітання знову перервана, я звертаюся до іншого розуміння generic;= доказ того, що фільм надихає людину, який можна виявити тільки вповні.

Кіно більше, ніж будь-який інший вид мистецтва, з'являється в результаті зусиль багатьох людей. Коли ми бачимо їхню злагоджену працю, ім'я за ім'ям, відділ за відділом, від художника до техника, як кожен з них стоїть на груповому фото - це сувенір, пам'ять про співпрацю.

Ми прийняли рішення, що не хочемо, що не можемо екранізувати мистецтво, що брак експонатів краще свідчить про нестачу українських художників, і що простір, що залишився порожнім, повинен служити для роздумів. Час коли, українське кіно вийде на румунські екрани; невдовзі. Поки що давайте поглянемо ближче на колективні фото, візуальні документи того часу, коли ми могли поговорити про кіно.

Калін Бото

As we see them, today's films always end with the beginning: that long list in motion, which, despite its specificity, we, in Romanian, call generic (end credits). A few, or dozens, or hundreds of people reveal themselves during those minutes the audience sacrifices past The End, once the story, the idea, have announced their ending. Either way, only screening the end credits of a film sounds like formalistic gimmickry, both corrective, as well as vindictive. It may be so, but here, now that the daydream of thriving has been once again interrupted, I am appealing to a different understanding of the generic; = proof of the film's human charge, only detectable as a whole.

Cinema, more than any other art, comes as a result of an effort shared by many. Seeing them chained together, name after name, side by side, from artist to technician, stands in for a group photo, a souvenir from a shared time and ideal. We decided that we didn't want to, that we couldn't screen art; that the lack of exhibits had better suggest the immediate shortages faced by Ukrainian artists, and that the space left blank should serve for a reflection. The time of Ukrainian cinema will come to Romanian screens; soon. For now, let's take a closer look at the group photos, the social documents of a time when we were able to talk about cinema. Then, let's not forget its real visual documents, fingerprints of a world that some would like unidentified.

Călin Boto

Roman Bondarchuck, Dar'ya Averchenko
în dialog cu Călin Boto

Роман Бондарчук і Дар'я Аверченко в діалозі
з Келіном Бото

Roman Bondarchuck, Dar'ya Averchenko
in dialogue with Călin Boto

Există vreo imagine din acest război la care reveniți?

Чи є якийсь образ із цієї війни, до якого ви постійно повертаєтеся?

Is there one image from this war that you keep returning to?

Darya: Pentru mine, aceasta e o fotografie a unei maternități din Mariupol după bombardament. Chipurile însăngerate ale femeilor însărcinate. Sarcina este un moment special în viața unei femei, când ești complet neajutorată și lipsită de apărare. E de un cinism aparte din partea rușilor. Și chinuirea aparte, indicibilă a femeilor care erau

Дар'я: Для мене це фото пологового будинку в Маріуполі після обстрілу. Закривавлені обличчя вагітних. Вагітність – особливий момент у житті жінки, коли ти абсолютно безпорадна і незахищена. Це особливий цинізм росіян. І невимовні муки для жінок, які

Darya: For me, this is a photo of a maternity hospital in Mariupol after the shelling. The faces of pregnant women with bloodied faces. Pregnancy is a special moment in a woman's life when you are completely helpless and unprotected. This is a special cynicism of the Russians. And special, unspeakable torments

acolo. Aceste imagini m-au transformat, mi-au furat ultimele iluzii că există oameni de omenie de partea dușmanului.

Roman: Sunt, desigur, impresionat de imaginile în care se manifestă caracterul poporului ucrainean. Sunt multe. Oameni neînarmați care dezafectează coloane de tancuri lângă Melitopol. Oamenii din Kherson care atacă camioanele rusești cu steaguri ucrainene, deși orașul este deja ocupat de inamic. Fermierii care vânează tancurile dușmanului de pe tractoare. O femeie care evacuează un adăpost pentru câini din Irpinul capturat. Aceste imagini îmi spun că victoria va fi a noastră.

Dar există și anumite feluri de imagini pe care le-ați evitat din principiu sau pentru că vă provoacă emoție viscerală?

Darya: Nu pot să mă uit la copiii morți din fotografii.

Roman: Nu pot să mă uit la fotografiile actorilor, fotografilor, artiștilor care au murit în acest război. Astăzi s-a aflat despre moartea lui Max Levin, fotoreporter și documentarist ucis cu două gloanțe. Neînarmat. Tată a patru fii.

Există un sentiment că arta și-a pierdut mare parte din atracția romantică și inefabilă în secolul XXI. Ar fi posibil să pună cineva acum în scenă Așteptându-l pe Godot la Kyiv și să creadă că servește unei cauze nobile?

Roman: Acest război dă naștere unei mitologii cu totul noi. De la fraza legendară a marinarilor noștri, cu „navă de război rusă, du-te dracu!”, până la meme despre aeroportul magic din Chernobayivka, unde rușii au pierdut oameni și aeronave, din nou și din nou, în același loc, de 14 ori la rând. Se nasc melodii noi. Eroii devin cunoscuți. Cred că după război vom putea formula o nouă artă, adecvată vremurilor. Este puțin probabil să aibă vreo alură romantică, dar n-am nicio îndoială că va fi încărcată de energie nouă. Adică, sigur nu va fi absurdă.

Darya: Chiar și în timpul războiului, prietenii noștri de la Noul Teatru Dramatic susțin spectacole lectură în adăposturile anti-bombardament. Se proiectează documentare. Artă asta nu a dispărut. Tocmai am primit funcții noi.

Cum a trecut timpul peste filmele la care ați lucrat împreună? Războiul, chiar și văzut de departe, are un efect idiosincronic asupra trecutului recent; intervalul de timp dintre februarie 2014 și februarie 2022 pare atât de apropiat, dar și din altă lume.

Darya: Nu m-am gândit niciodată la asta până acum, dar în timpul războiului pragul de sensibilitate crește foarte mult. Nimic nu te prea mai atinge - nici filmele, nici muzica, nici cărțile. Faci doar ce poți pentru țara ta și pentru lupta ei.

Roman: Filmele noastre au devenit instrumente în campanii de strângere de fonduri: banii obținuți în urma proiecțiilor caritabile din întreaga lume merg în sprijinul țării. După aceste proiecții (al căror număr a crescut acum) ni se oferă ocazia de a vorbi. De a spune că țara are nevoie de sprijin imediat pentru ca inamicul să nu înainteze în Europa.

там були. Ці образи змінили мене, позбавили останніх ілюзій, що з боку ворога є гуманні люди.

Роман: Мене, звичайно, вражають образи, в яких проявляється характер українського народу. Їх багато. Неозброєні люди розвертають колони танків поблизу Мелітополя. Херсонці атакують російські вантажівки з українськими прапорами, хоча місто вже окуповано ворогом. Фермери, які полюють на ворожі танки на своїх тракторах. Жінка, яка евакуювала притулок для собак із захопленого Ірпіння. Ці образи говорять мені, що перемога буде за нами.

А як щодо образів, яких ви уникали через принципові чи сильні вісцелярні емоції – чи є такі?

Дар'я: Я не можу дивитися на загиблих дітей на фотографіях.

Роман: Я не можу дивитися на фотографії акторів, фотографів, художників, які загинули на цій війні. Сьогодні стало відомо про смерть Макса Левіна, фотокореспондента та документаліста, який загинув від двох куль. Беззбройний. Батько чотирьох синів.

Існує думка, що мистецтво втратило велику частину своєї романтичної та невимовної привабливості у 21 столітті. Чи міг би хтось зараз поставити «Очікування Годо» в Києві і повірити, що це служить благородній справі?

Роман: Ця війна народжує зовсім нову міфологію. Від епічної фрази наших моряків про те, що «російський військовий корабель має піти в пекло», до мемів про містичний аеропорт у Чорнобаївці, де росіяни знову і знову втрачали людей і літаки, на одному і тому ж місці 14 разів поспіль. Народжуються нові пісні. Герої стають відомими. Думаю, що після війни ми зможемо сформувати нове мистецтво, що відповідатиме часу. Навряд чи в ньому буде щось романтичне, але можна не сумніватися, що воно буде заряджене новою енергією. І точно не абсурдом.

Дар'я: Навіть під час війни наші друзі з Нового драматичного театру читали п'єси в бомбосховищах. Показували документальні фільми. Це мистецтво не зникло. Лише отримало нові функції.

Як час ставиться до фільмів, над якими ви працювали разом? Війна, навіть здалеку, має ідіосинкретичний вплив на недавнє минуле; проміжок між лютим 2014 і лютим 2022 здається таким близьким і в той самий час таким потойбічним.

Дар'я: Раніше я про це не думала, але під час війни поріг чутливості дуже підвищується. Ніщо тебе сильно не чіпає — ні фільми, ні музика, ні книги. Ви робите лише те, що можете для своєї країни та її боротьби.

Роман: Наші фільми стали інструментами в кампаніях зі збору коштів: гроші від благодійних показів по всьому світу йдуть на підтримку країни. Після цих показів (кількість яких зараз зросла) є можливість висловитися.

for the women who were there. These images changed me, deprived me of the last illusions that there are humane people on the part of the enemy.

Roman: I am, of course, struck by the images in which the character of the Ukrainian people is manifested. There are many of them. Unarmed people are deploying columns of tanks near Melitopol. Kherson people who attack Russian trucks with Ukrainian flags, although the city is already occupied by the enemy. Farmers who hunt for enemy's tanks on their tractors. A woman evacuating a dog shelter from captured Irpin. These images tell me that victory will be ours.

What about kinds of images that you've been avoiding out of principle or visceral emotion – are there any?

Darya: I can't look at the dead children in the photos.

Roman: I can't look at the photos of actors, photographers, artists who died in this war. Today it became known about the death of Max Levin, a photojournalist and documentary filmmaker who was killed by two bullets. Unarmed. Father of four sons.

There's a sense that art lost much of its romantic and ineffable allurements in the 21st century. Would it be possible for someone to stage Waiting for Godot in Kyiv right now and believe it serves a noble cause?

Roman: This war gives birth to a whole new mythology. From the epic phrase of our sailors that "a Russian warship that has to go to hell", to memes about the magical airport in Chornobayivka, where Russians lost people and aircrafts over and over again, in the same place 14 times in a row. New songs are born. Heroes become known. I think after the war we will be able to formulate a new art appropriate to the times. It is unlikely that it will have something of romance, but there is no doubt that it will be charged with new energy. Well, certainly not absurd.

Darya: Even during the war, our friends from the New Drama Theater read plays in bomb shelters. Documentary films are shown. This art has not disappeared. Just got new features.

How is time treating the films you worked on together? War, even from afar, has an idiosyncratic effect on the recent past; the interval between February 2014 and February 2022 seems so close yet otherworldly.

Darya: I have never thought about it before, but during the war the threshold of sensitivity increases greatly. Nothing touches you much - no movies, no music, no books. You only do what you can for your country and its struggle.

Roman: Our films have become tools in fundraising campaigns: the money of charity screenings around the world goes to support the country. After these screenings (the number of which has now grown) there is an opportunity to speak. That the country needs immediate support so

Că Ucraina are nevoie de arme moderne, și de mai multe sancțiuni împotriva Rusiei, un închiderea spațiului aerian. Pentru a elibera Sudul ocupat, pentru a elibera Mariupolul, ai cărui locuitori sunt de fapt condamnați până la eliberare.

Darya: Că există multe lucrări originale de artă ucraineană care merită puse în valoare. Pentru că au fost mereu în umbra artei imperiale, rusești.

Roman: Cu câteva zile în urmă, tăiam imagini din Ukrainian Sheriffs pentru știrile din Ucraina. Unul dintre personajele principale ale filmului, primarul satului, Viktor Marunyak, a fost răpit de ocupanții ruși. L-au bătut, îl torturează, refuză să-i dea medicamente și îl amenință cu 20 de ani de închisoare în Rusia dacă nu acceptă să coopereze cu ei. E a doua săptămână când nu știm nimic despre el. Firește, când vezi filmul zilele astea, îți dai seama că cei mai buni oameni ai noștri sunt în pericol. Cei conștienți, activi, care susțin valorile, care au autoritate în comunitățile lor. Vor doar să ne intimideze și să ne exterminare liderii, activiștii. Ca să ne distrugă spiritul, conștiința de sine ca ucraineni.

Cum vă simțiți când revedeți genericile filmelor?

Darya: Când vezi genericul de final îți dai încă o dată seama cât de multă muncă și câți ani de viață s-au investit în fiecare dintre ele. Până la urmă, pe lângă producție, mai sunt și anii pe care i-ai trăit, în care ai acumulat experiență și povești.

Roman: Conștientizezi că nu poți crea un lucru atât de complexe precum un film decât într-un grupuri. Că oamenii din jurul tău sunt co-autori. Și, de fiecare dată, te simți recunoscător pentru energia și efortul depus de ei.

Країна потребує негайної підтримки, щоб ворог не пішов далі в Європу. Україні потрібна сучасна зброя, ще більше санкцій проти Росії, закрите небо. Потрібно звільнити окупований Південь, розблокувати Маріуполь, мешканці якого фактично приречені на загибель без розблокування.

Дар'я: Думаю, що є багато оригінальних творів українського мистецтва, які варті уваги. Бо вони завжди були в тіні імперського російського мистецтва.

Роман: Кілька днів тому я вирізав кадри з «Українських шерифів» для українських новин. Одного з головних героїв фільму, сільського голову Віктора Маруняка, викрали російські окупанти. Його б'ють, катують, відмовляють в ліках і погрожують 20 роками в'язниці в Росії, якщо він відмовиться з ними співпрацювати. Вже другий тиждень від нього немає жодних новин. Звичайно, коли дивишся сьогодні, розумієш, що наші найкращі люди під загрозою. Свідомі, активні, носії цінностей, авторитетні у своїх спільнотах. Вони просто хочуть залякати та знищити наших лідерів, активістів. Знищити дух, нашу самосвідомість як українців.

Яке відчуття від перегляду титрів фільмів?

Дар'я: Перегляд фінальних титрів ще раз дає усвідомлення, скільки праці та років життя вкладено в кожен із них. Адже, крім випуску фільма, це ще й прожиті роки, в продовж яких накопичувалися досвід та історії.

Роман: Усвідомлення того, що такі складні речі, як фільми, можна створювати лише в групах. Що люди навколо вас були вашими співавторами. Щоразу ви відчуваєте вдячність за їхню енергію та зусилля.

that the enemy does not go further into Europe. That Ukraine needs modern weapons, even more sanctions against Russia, a closed sky. To liberate the occupied South, to unblock Mariupol, whose inhabitants are actually doomed without unblocking.

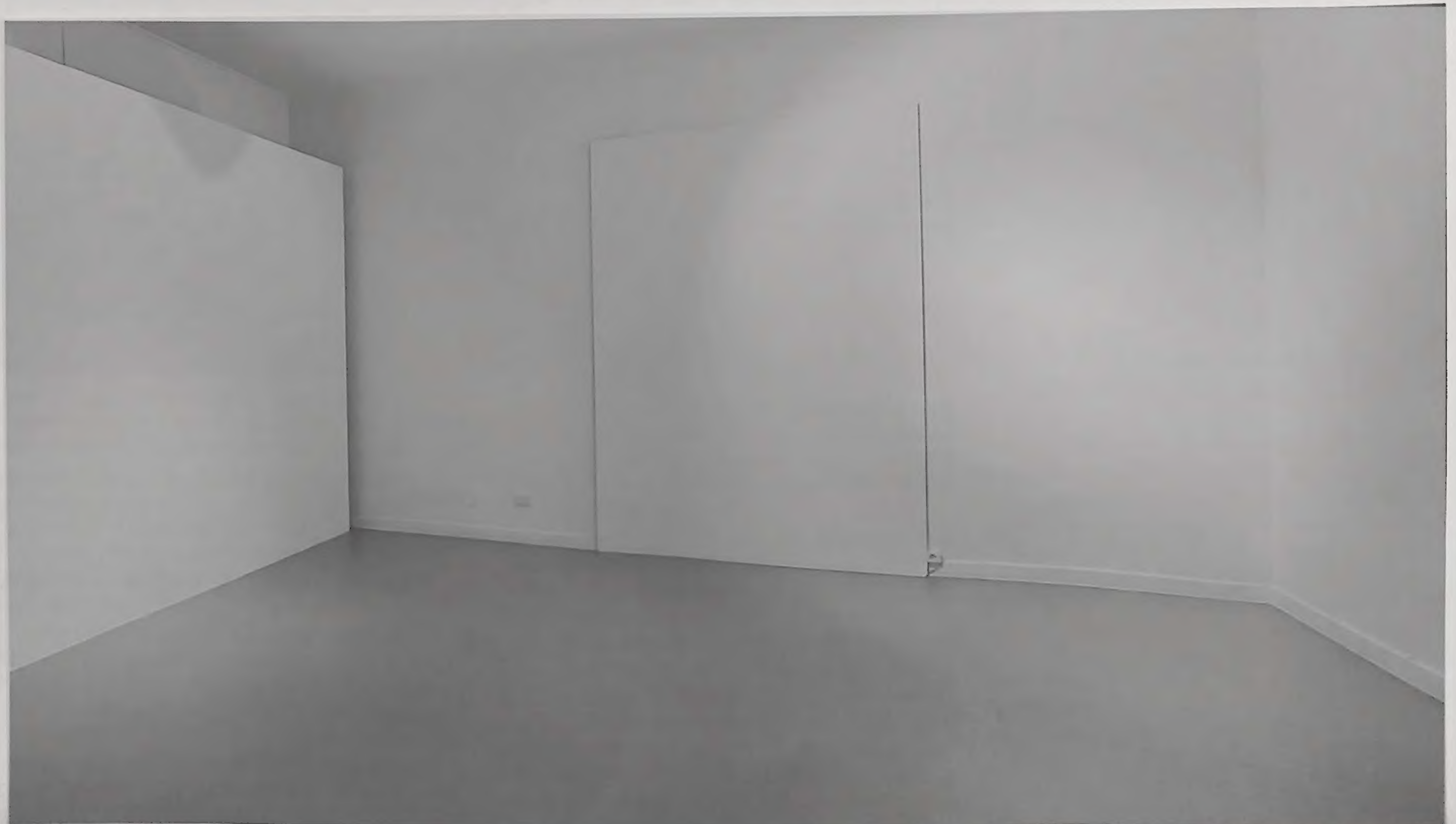
Darya: That there are many original works of Ukrainian art that are worth noting. Because they have always been in the shadow of imperial, Russian art.

Roman: Some days ago I was cutting footage from "Ukrainian Sheriffs" for Ukrainian news. One of the main characters of the film, the village mayor Viktor Marunyak, was kidnapped by the Russian occupiers. They beat him, torture him, deny him medicine, and threaten him with 20 years in prison in Russia if he refuses to cooperate with them. There is no news from him for the second week. Of course, when you watch it these days, you realize that our best people are at risk. Conscious, active, bearers of values, authoritative in their communities. They just want to intimidate and exterminate our leaders, activists. To destroy the spirit, the consciousness of us as Ukrainians.

How does it feel to rewatch the credits of the films?

Darya: Watching the final credits is once again realizing how much work and years of life have been invested in each of them. After all, in addition to production, it is also the years lived, when experience and stories were accumulated.

Roman: Awareness that you can create such complex things as movies only in groups. That the people around you are your co-authors. Every time you feel grateful for their energy and effort.

AICI.ACUM / ТУТ.ЗАРАЗ / HERE.NOW

Artiști: Roman Bondarchuck, Dar'ya Averchenko (cinema), Vitaly Yankovy, Borys Kashapov (arte vizuale), Tanya Shelepko, Oleksii Afanasiev (muzică)

Curatori: Michele Bressan (arte vizuale), Călin Boto (cinema), Micleușanu M. (muzică)

Manager proiect: Suzana Dan
Comunicare: Ioan Maxim, Ioana Pelehatăi
Traduceri texte: Ioana Pelehatăi, Gertsoyg Arina, Diana Dobrovolska, Katerina Panfilova, Nataliya Lukyanova, Olga Romazan, Michał Wasiucioneck
Asistent proiect: Cristina Zamfir
Coordonator producție: Augustina Stanciu
Fotograf: Claudiu Popescu
Video: Vlad Pițu, Emilia Coman
Asistentă tehnică expoziție: Iulian Eremia, Sorin Grigoreanu

Mulțumiri: Marian Rădună & Geeks for Democracy

Митці: Роман Бондарчук, Дар'я Аверченко (кіно), Віталій Янковий, Борис Кашапов (образотворче мистецтво), Таня Шелепко, Олексій Афанасьєв (музика)

Куратори: Мікеле Брессан (образотворче мистецтво), Келін Бото (кіно), Міклеушану М. (музика)

Керівник проекту: Сузана Дан
PR та комунікації: Іоан Максим, Іоана Пелехатаї
Переклади: Йоана Пелехатаї, Наталія Лук'янова, Герцойг Аріна, Діана Добровольська, Катерина Панфілова, Ольга Ромазан, Міхал Васюціонек
Асистент проекту: Крістіна Замфір
Виробництво: Августіна Станчу
Фото: Клаудіу Попеску
Відео та монтаж: Влад Піцу, Емілія Коман
Технічна допомога виставки: Юліан Еремія, Сорін Григоряну

Дякуємо: Маріан Радуне та виро́дки за демократію

Artists: Roman Bondarchuck, Dar'ya Averchenko (cinema), Vitaly Yankovy, Borys Kashapov (visual arts), Tanya Shelepko, Oleksii Afanasiev (music)

Curators: Michele Bressan (visual arts), Călin Boto (cinema), Micleușanu M. (music)

Project manager: Suzana Dan
Communication: Ioan Maxim, Ioana Pelehatăi
Translations: Ioana Pelehatăi, Gertsoyg Arina, Diana Dobrovolska, Katerina Panfilova, Nataliya Lukyanova, Olga Romazan, Michał Wasiucioneck
Project assistant: Cristina Zamfir
Production coordinator: Augustina Stanciu
Photographer: Claudiu Popescu
Videos: Vlad Pițu, Emilia Coman
Exhibition technical assistants: Iulian Eremia, Sorin Grigoreanu

Thanks: Marian Rădună & Geeks for Democracy

TYT.3APA3 HERE.NOW

HOTSPOT
CULTURAL

BRD

GRUPE SOCIETE GENERALE

13.04 – 09.05.2022

